

ABONAMENTUL

pe an . 28 Cor.
pe jum. . 14 «
pe lună . 2-40 «

Vrăzmașii de Duminecă

pe un an . 5 Cor.
pe jum. . 2-50 «
pe lună . 10 Cor.

pe un an de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franc.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferecz-utca 20.
INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de
schis costă fiecare șir 20 Hl.
Manuscrisurile nu se înu-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Învățămintele unui proces.

Am asistat ieri în Arad la un proces plin de învățăminte. A fost și ca aspect exterior interesant de a vedea figurile, cari s'au desfășurat pe dinaintea ochilor noștri. Un observator, un psiholog ar fi putut întruchipa în această variație de oameni și de tipuri de diferite o icoană destul de completă despre societatea noastră, moravurile, calitățile și defectele ei.

Toată situația politică a poporului nostru, urmările ei bune și rele, se răsfrânge în acest proces ca într-o oglindă. De-o parte caractere tari, rezistente ispitelor, întărite și călite prin viață; de altă parte, firile slabe, mlădioase, răzvirite de spinarii mlădioase, ce se încovoie spre dreapta și spre stânga, spre vrășmașii său prieteni, după bătaia vântului. O mică galerie de figuri triste și respingătoare a desfășurat pe dinaintea noastră. Acțiunea s'a petrecut ce-i drept acum doi ani și mai bine, dar actul din urmă s'a jucat ieri la tribunalul din Arad. Iacepe cu povestea unui tânăr căpătuială, un biet fiu de țaran din Arad, pe care sărăcia l-a oprit să termine studiul. Din mizeria sa el este scos și primit în școală de profesor și redactor responsabil la »Tribuna«. De ce n'am spune-o pe față, a fost un tânăr din numeroșii delegați de temniță, cum se zice în Franța, instituție pe care legea noastră îl privește și prigonirea noastră politică ne-a făcut de mult să o adoptăm.

Acest tânăr, încălzit la sinul nostru, abuzându-se de încrederea ce i-se acordă, șter-

pește niște file de manuscris ale unui om care se află într-o situație bisericească destul de sus pusă și le strecoară pe bani vrășmașilor lui. Așa a vândut Iova file din manuscrisul duor articole ale părintelui R. Ciorogaru. Erau articolele unui preot, scrise întru apărarea bisericii sale, a autonomiei ei naționale cu prilejul ingerinței pe față a guvernului în afacerile diecezei de Caransebeș. Unul din ele, »Feciori politici«, era îndreptat împotriva lui Burdea, altul, »Atentatul dela Caransebeș«, contra ministrului călcător de lege.

Astfel au încăput, prin tradare filele pe mâna celor ce doreau de mult o armă de acest fel contra părintelui Ciorogaru, astfel ele au trecut din mână în mână, prin mâinile profesorilor dela școala dirijată de el și au ajuns pe mâna lui Burdea. Vinovatul trebuia »compromis« pe lângă guvern, spre a-l înlătura din postul lui, sau cel puțin spre a-i împiedica orice înaintare în ierarhia noastră bisericească.

Mai târziu Burdea a restituit filele, după intervenția unei a treia persoane neinteresate, dar fără cererea autorului însuși.

Acum sânt doi ani am scris un articol, asemănând pe trădătorii noștri de azi cu trădătorii Bizanțului împresurat de turci. A fost privescerea unei societăți adânc corupte, putrede și demoralizate. Oamenii din anturajul împăratului, înșiși credincioșii lui cei mai intimi se întrec în tradarea stăpânului lor. Spre a câștiga grațiile sultanului cuceritor, însuși patriarhul îi întinde cheia

mănăstirii Xilokerkos prin care armata turcească năvălește în cetatea asediată.

Atunci noi am întreat cine-i trădătorul care întinde vrășmașilor noștri cheia dela Xilokerkos? Ieri am primit răspuns la întrebarea asta. Trădătorii au fost desvâliți. Zăpăcit și uluit de gravitatea dovezilor tremurând din tot trupul, omul lor a stat ca un vinovat în fața judecătorilor, îngăimind răspunsuri evazive și mărturisiri pe jumătate. Legăturile lui sânt cunoscute și se întind dela advocați până sus în ierarhia bisericească. Iova, Costa și alți mărunți trădători de ocazie sau de profesie nu există decât prin grația marilor trădători supt a căror ocrotire se află și în al căror serviciu iei stau. Nu iei dețin cheia dela Xilokerkos, ei sânt numai slujbașii lor umiliți și neînsemnați și fără marii lor protectori nu ar putea deschide porțile spre tradare.

Procesul de ieri a fost procesul tuturor ocrotitorilor de tot felul și ei au primit în fond loviturile cele mai grave, deși în formă a fost atins redactorul responsabil al »Tribunii«.

E bine să se știe lucrul acesta spre a se cunoaște adevărații trădători. Și e bine să se constate asta, căci avem dreptul să cerem elementelor naționaliste, ca să întreprindă legăturile lor cu astfel de oameni, dacă nu vor și ieie să fie socotite la fel.

Reținem un cuvânt rostit de unul din trădătorii veniți ieri la proces: *Den Verräter verachtet man, aber den Verrat liebt man*, a zis unul.

Grazia Deledda.

Răzbunare.

Trad. de G. Fl. Preșmereanu.

— Fine. —

În dimineața următoare ea mi-a apărut în față, palidă, cu obraji îmbujorați. Nu schimbam nici o vorbă.

»Unde ai s'a depărtat din odale, mă îmbrăcai, că la reîntoarcerea ei, gata de ducă, putu-i să fac cunoscut că voiam să plec. Ai drept, răspunse, eu te-am tractat atât de rău încât poți puțin să mai rămâi...»

»Doamne ferește! exclamă eu. Ați făcut pentru mine mai mult decât aș fi meritat. Mi-ați dat un vițel și această binefacere n'o voi uita odată.»

»Cum însă nu voesc să vă mai stau în cale. Adio! Cosema, cum vorbești! Așa mă ții de gât? Nu știu cum să îți răsplătesc binefacerea.»

»Ce dela mine ce voești și eu îți voi da.»

»Nu gătasem bine vorba și îmi și păru rău de ce-i promiseseam, Băgai de seamă adică, ochii ei scânteiau de bucurie la auzul vorbii mele.»

»Rămâi-dar aici, zise ea, până ce te reînsăși.»

»Nu știi, iată ce-i cer.»

»Rămâi; dar, liniștea îmi dispăru.»

»Mi-era teamă, că voi fi silit să mă dau învins, că de altcum mă împotrivișiam, cât puteam. Când mi-era pururi la Simona, la starea ei, precum mi-a promiseseam, înaltele-mi însă, în pururi pe Cosema, cu zîmbetul și pri-

virea ei, pe Cosema, căreia îi datoriam atâta recunoștință și care în fiecare noapte venia și mă săruta.»

Ca să pun odată capăt la toate, o lual odată de mână și o întrebai cu hotărîre: »Cosema ce vrea să însemne, toate acestea?« Ea drept răspuns, se arunca în genunchi, îngropându și fața între mâni și îmi șopti: »Te iubesc«. Rămăsesem ca trăznit, toluși putul însă să-i atrag atenția asupra situației în care mă adusesse. Tu știi doară că sânt căsătorit și reflectai eu. Nu e adevărat! Știu eu prea bine! Am auzit că ești ce e drept logodit, dar crezi că nu știu ce zice lumea? Crezi că nu mai la tine ține Simona, exclamă... »Nu minți!« »Eu spun numai ce am auzit. O provocai să se explice, dar ea în schimb a început să-mi înșire atâtea, încât fui convins în cele din urmă. Simona mă înșela. »Mizerabila!«, exclamă Cosema. La auzul vorbelor lui Ilie Tanu, fratele ei, râdea neîncrezător. »Gătește odată strigă acesta.»

»Vol cerca să fiu, cât de scurt.»

»Mă încrezui vorbelor ei, continuă Ilie, și rămăsel. La două zile după cele întâmplate, a venit un preot la noi și ne-a cununat, în ascuns.»

Nemijlocit apoi a urmat și vestirile așa că nu trecură trei săptămâni și eu eram împreună și după lege cu Cosema. Când însă am ajuns la cunoștința adevărată, și m'am convins, că cele spuse despre Simona, erau numai niște calumnii, era prea târziu...»

»Și cine ne-ar putea garanta, că cele spuse de tine nu sânt niște invențiuni,« exclamă Tanu.

Ilie rămase abătut la auzul acestora.

Ori-ce nădejde pentru el se stinse.

De pe fețele celor dimprejurul lui, ale căror inimi el nu fu în stare să le înblânziască, el își cetise: osânda.

»Văd dar' — își zise el — că nimeni nu mă poate mântui.« El își îndrepta privirile spre Simona, dar ochii ei căutau să evite orice întâlnire cu ochii lui Ilie. »Trebuie să mori« — zise tatăl, cu un ton hotărât.

Soarta lui Ilie era deci hotărâtă, el nu mai avea să părăsească viu casa, în care el cu zece ani înainte își procurase atâtea momente fericite, și pe cari în urmă într'atâtea o necinstise.

Trebuia să i-se curme viața într'un fel, căci frații punându-l pe picior slobod, ei înșiși și s'ar fi expus primejdiei.

Deoarece Ilie care era om cu influență și bogat și-ar fi răzbunat amar pentru rușinea ce i-o făcuseră în noaptea aceea.

Trebuia dar' să moară. Nici judecată, nici groază nu mai erau în stare să miște inimile cele împetrite ale fraților, al căror Dumnezeu era ura și a căror religie răzbunarea. La aceiași vatră juraseră ei, că cu sânge vor spă'a rușinea ce li-se adusesse numelui lor.

Și iată, că după o așteptare de luni, ba ani întregi, în sfârșit a bătut ora mult dorită.

»Du-te, zise Petru către Simona.»

»Nu merg, voi să fiu aici de față până la sfârșit«, replică tînăra femeie, cu vocea hotărâtă.

Petru își ridică pușca și o îndreptă spre Ilie. Era gata să tragă cocoșul, când deodată o bătaie scurtă, dar bruscă în ușa zăvorâtă într'atâtea l-a înspăimântat, încât rămăseră încremeniți uitându se unii la alții. Petru lăsă pușca jos. Ce se

Trădătorii sânt disprețuiți, dar tradarea e plăcută. Căci ce ar face mulți oameni dacă tradarea nu ar exista? Ce ar face ei în mijlocul nostru, dacă nu ar exista și acele poduri ascunse cari trec peste prăpăstia adâncă ce ne desparte pe noi de tabăra potrivnică? Oamenii aceștia se aseamănă cu conții și baronii din romane, cari năimesc ucigași plăț prin cari înlătură pe rivali sau pe dușmani.

În fața lumii, în societate, ei se leapădă de legături cu trădătorii, precum nici acei eroi din romane pe stradă nu cunosc pe ucigași, dar îi primesc pe ascuns în casele lor și se servesc de arma aceluia, de stilul, pumnalul tradării, pentru înlăturarea rivalilor sau dușmanilor.

Aceștia sânt trădătorii adevărați ai cauzei noastre, ei sânt cangrena corpului nostru. Trăiesc din vrăjmășia celor două tabere și vrajba lor e pentru ei o condiție de existență și mijloc de înălțare.

E un nou soi de trădători mult mai primejdioși decât cei cunoscuți. Trebuie să înlăturăm dintre noi prin disprețul tuturor și scoși din mijlocul nostru ca un virus ce infectează în mod statornic curățenia și sănătatea organismului nostru. De ei să ne ferim căci nu dușmanul din afară, ci acești dușmani din lăuntru ne vor surpa existența.

Acesta-i învățământul zilei de ieri.

Telegrama dlui deputat Șerban. Ungurii din Făgăraș în furia lor pentru cucerirea amânduror mandate din comitat, prin români au adresat camerii o cerere pentru anularea mandatului de Făgăraș. Neputând însă produce nici o dovadă de ilegalitate sau corupțiune din partea noastră, ei și au întemeiat cererea pe motivul vag al »agitației«, obișnuita lor acuză. Dintre ziarele ungurești și ziarul »Az Ujság« a publicat basmele despre pretinsa »afățare revoluționară« a dlui Șerban.

D. Șerban a adresat însă directorului ace-

lui ziar, dlui Gajári Ödön următoarea telegramă foarte energică:

In numărul dela 2 Iulie al ziarului »Ujság« se spune că 17 alegători au adresat camerii o cerere de anulare a mandatului meu, căci în cazul nelegerii mele »armata României va veni în față, că ungurii confiscă averea bisericească, limba școalei și liturghiei, că vor restabili iobăgia și că românii vor purta singuri toate sarcinile publice«.

Nici eu, nici vre-unul din alegătorii mei nu a făcut asemenea declarații. Dacă lucrurile acestea se vor dovedi despre mine, îmi voi da demisia din deputăție și voi părăsi Ungaria. Invit în acelaș timp pe d. ministru de justiție să binevolască a începe o anchetă spre a se dovedi dacă eu sânt un mișel, sau domnilor cari au iscălit cererea de anulare. Devotat,

Dr. Șerban
deputat.

Congresul panslav.

Norul care se ivise pe cerul Europei încă pe vremea țarului Petru-cel-Mare și care a inspirat atâta spaimă popoarelor neslave de pe continent s'a ivit ieri de-asupra capii aiei Bulgariei, la Sofia. Suflete visătoare, alături de samsari politici, au inaugurat ieri al doilea congres panslav care are menirea să ducă la îndeplinire lucrările pregătitoare pentru adevăratul congres al tuturor slavilor, ce se va ține peste câțiva ani la Petersburg.

Norul panslav azi nu mai inspiră însă nici o teamă și toată acțiunea pentru unirea culturală și spirituală a popoarelor slave pare o acțiune zădarnică, care departe de a înainta către idealul ce și, l-a ales, se îndepărtează mereu de el. Deșertăciunea mișcării panslave s'a dovedit deja neîndoios acum doi ani, cu prilejul celui dintâi congres care s'a ținut la Praga. Congresul n'a putut să atragă atunci pe reprezentanții tuturor popoarelor slave și umbra sfâșierilor dintre ele a întunecat toată strălucirea vorbirilor ce s'au rostit. Congresul dela Sofia se ține în împrejurări și mai ne-

favorabile, căci sfâșierile s'au accentuat atunci și mai mult, deschizând între singuraticile popoare slave adevărate prăpăci de ură și zavistii necurmăte.

Procesul evoluției firești a diferențiat și va diferenția în viitor tot mai mult caracteristicile proprii fiecărui popor slav, redându-se particularitățile naționale și împărțându-le mereu de raza obârșiei comunei. Legea absolută care stăpânește evoluția popoarelor e naționalitatea și orice opțiune de a împiedica evoluția națională a popoarelor se vor sfărma de puterea ireductibilă. Deosebiri firești dintre singuraticile popoare slave se vor muri din ce în ce mai mult, desăvârșindu-se cu încetul colectivități mai omogene și unitare. Visul unității panslave se va risipi peste scurtă vreme și fericirea popoarelor slave oropsite se va căuta pe alte căi după îndrumări mai firești.

Acțiunea visătorilor panslavi, numiți »neoslavi«, și-a pierdut deja multă intensitate, dela congresul din Praga coace. Luptele dintre ruteni și poloni, îndârjit, amărăciunea polonezilor din împărăția rusească a crescut, iar dușmănia răsărită dintre sârbi și bulgarii s'a atenuat mai la aparență, grație recentului conflict austro-sârb. Rutenii violenți, polonezii mândri și statornici în moravuri, cehii speranți, slovenii visători, bulgarii cuminiți harnici și sârbi astuți, sânt azi și din punct de vedere psihologic popoare absolut deosebite, ca să nu mai amintim de numeroasele seminții slave cari formează împreună vastul mozaic al imperului rusec. Și numai sufletește, ci și din punctul de vedere al fizionomiei populare slave formează unități tot atât de osebite întreolaltă ca în comparație cu popoarele de altă origine și rasă.

Fiecare națiune slavă își are apoi ideea sa națională proprie, țintele sale bine definite speciale, cari sânt în deobște cunoscute.

Congresul dela Sofia ar putea să aibă totuși un rezultat salutar pentru pacea europeană, dar numai în cazul, când ar reuși să realizeze irealizabilitatea visului panslav și să oblice întru fericirea popoarelor slave mijloace umane, cum e în rîndul întâi toleranța națională reciprocă, care e principul suprem al dezvoltării și fericirii tuturor popoarelor.

Recunoscând acest principiu, congresul va primi un caracter real pacifist și va putea atrage pe reprezentanții tuturor neamurilor din Europa, până și pe reprezentanții popoarelor nezilor, cari drept semn al nemulțumirii s'au abținut și acum, în mod ostentativ dela congresul fraților lor.

Despre ziua întâi a congresului se anunță următoarele:

Sofia, 4 Iulie. Congresul slav, la care au fost trimiși, aproape ai tuturor popoarelor slave, a inaugurat astăzi. Partea cea mai mare a congresiștilor au sosit cu trenurile de dimineață. Înainte de a se începe congresul, au avut loc conferințele ziariștilor, publiciștilor și medicilor slavi, cari s'au sosit încă Duminică. Oaspeții au fost întâmpinați la frontiera dela Zari Brod. Capitala Bulgariei a îmbrăcat haină de sărbătoare și oaspe-

Intâmplase? Fuseseră ei surprinși? Simona se repezi înspre ușă, strigând îngrozită:

»Cabina, Gabina...«

Ea deschise. Jos întinsă lângă ușă, și fără să se miște zăcea fetița.

»Copila mea Gabina« — strigă Simona. O luă în brațe și o duse să o așeze pe vatră. Văzând însă ochii închiși și fața desfigurată a copilei, Simona crezu că e moartă. Ea rupse de pe ea hainele cele umede și încerca să-i încălzească membrele aproape înțepenite de frig. O mai gurgulă puțin și apoi izbucni într'un hohot de plâns întrerupt de sughiturile dureroase. Tanu și Petru se uitau unul la altul fără a-și putea da seama. De bună seamă că micuța văzuse, asculta-se totul. Și adică ce? Ilie tăcu și rămase cu ochii ațintii asupra copilei. În disperarea lui fără margini el se întreba în gând:

»Oare într'adevăr să fie moartă?«

Bătrânul Lio Tottal însă surise cu amar. El își zise în sine:

»Trebuie că e prevedința aceea, care îi pedepsește pe ei, sau cel puțin le deschide ochii. În sufletul întunecat al bătrânului se coborîse o rază de lumină. El smulse pe Gabina dela sânul mamei sale, o așeza în brațele lui Tanu și-i porunci acestula:

»Du-o sus și o culcă în patul ei, iar tu Petre dă fugă degrabă și adu doctorul.«

»Tată, exclamă însă tinărul, arătând cu mâna spre Ilie în timp ce Tanu ducea copila sus în odale, iar Simona îl lumina.

»Du-te! Ți am spus odată. Nu se va întâmpla nimic rău.«

Încercându-se în vorbele tatălui său, Petru își răzîmă pușca de perete și plecă. Îndată după aceea, Tottal, alergă la ușă și strigă:

»Simona, Simona, vino jos!«

Tânăra femeie veni în grabă.

»Simona, zise tatăl cu glas domol și serios, Dumnezeu a văzut totul... Aici a lucrat mâna lui, Simona!«

Simona înțelese. Ea rămase nemișcată, mută, cu ochii ațintii asupra lui Ilie, cu acel ochi înflăcăraș, din cari se putea vedea lupta înversunată ce se da în sufletul ei.

»Așa a vrut Dumnezeu,« repetă bătrînul.

În momentul acela Simona se năpusti asupra lui Ilie, îl desfăcu legăturile și-l luă apoi de mână. Ea îl conduse afară în curte, deschise poarta și îl împinse afară cu cuvintele:

»Du-te, dar gândește-te la copila ta!«

Rămase apoi ca împetrită, petrecându-l cu ochii până ce el dispăru cu totul...

Gulere și manșete mai frumos curățeste fabrica de spălat cu aburi

UNIÓ

Kluj—Kolozsvár, Ferencz József-út 102. Telefon Nr. 395.

Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

sânt sărbătorii cu Insufletire. În onoarea publicistilor și medicilor s'a dat un banchet festiv la Slavianska-Bessedă.

Congresul ziariștilor s'a început azi înainte de amiază, sub președenția publicistului *Holecek*, președintele sindicatului ziariștilor panslavi. *Holecek* salută în termeni calduși congresul, arătând scopul și ținta consfătuirilor. După ce s'a constituit biroul congresului, *Holecek*, a citit în limba cehă o conferință asupra activității sindicatului condus de d-sa. Președintele sindicatului ziariștilor bulgari, d. *Velceff* a raportat despre trecutul publicisticii în Bulgaria și despre activitatea din anul trecut a sindicatului. Cu acestea programul zilei întâi s'a exhaustat. Consfătuirile se vor continua mâine. Mercuri își va ține congresul anual reuniunea medicilor panslavi.

Programul congresului.

Temându-se de izbucnirea veleităților naționaliste, congresul nu va face politică, ci se va mărgini a organiza acțiuni culturale. Va pune la cale congresul filologilor slavi, editarea unei antologii slave, a unui anuar cu adresele specialiștilor slavi etc.

S'a vorbit de înființarea unei bănci slave, proiectată însă cu prilejul congresului de acum doi ani, la Praga.

Scrisori din București.

Misterele dela stația B. M. — Măsuri în contra holerei. — Societatea Govora—Călimănești. — Liga și bănațenii. — Serbări populare.

București, 19 Iunie.

Cum mergi cu trenul dela București spre Ploiești, prima stație, la care te oprești este stația B. M. (București-Marfa). Se numește așa, pentru că aici se opresc trenurile de marfă, spre a nu se îngrămădi toate în gara de nord, al cărei aspect ar pierde mult în felul acesta. Stația B. M. a devenit renumită prin dese sinucideri, cari au avut loc aici în timpul din urmă.

Anul trecut, prin Ianuarie o tânără fată, de o rară frumusețe, Jeana Cristescu, fică din flori a unei ungueroaice rădăcite prin România și ajunsă, grație calității ei de femeie de lume, să trăiască destul de comod, într'un moment de disperare s'a aruncat, în apropierea acestei stații, înaintea trenului, ce venea dela Chișinău. Moartea ei, ca și cauzele, pentru cari unii gazetari inițialiți în secretele familiei J-anei Cristescu susțineau că s'a sinucis, a pasionat mult opinia publică. Se spunea că un agent de publicitate evreu, ar fi rămas încântat de grațiile tinerei copile, că ar fi încercat să cumpere cu bani scumpi aceste grații, că mama fătă de scrupulozitate ce i-se cere, a preferat să moară, aruncându-se în fața trenului.

Parchetul a făcut cercetări. S'au ascultat sute de martori, fără a se putea face lumină. Moartea frumoasei J-ane a rămas un mister. Reporterii gazetelor au publicat tot ce se știa despre această fată. Sfârșitul ei atât de dramatic a inspirat o mulțime de »poezii ocazionale« publicate în revistele ce se vând cu cinci parale, ca și sufletul și conștiința editorilor lor. Îmi aduc aminte de câteva versuri dintr'o astfel de poezie:

Frumoasă Jeana, odihnește 'n pace,
Călăul tău e pus la adăpost
Și-acuma alte combinații face,

În timp ce proza scrisă 'n stil anost
Cuprinde zilnic zece de vingațace,
Coloane lungi cât zilele de post.

Cele scrise despre această nevinovată ființă au avut darul de a sugstiona pe cei slabi și de a-lunci până astăzi abia a fost săptămână, în care ziarele să nu scrie despre »o nouă dramatică sinucidere la B. M.« Stația aceasta mică d-venise

șafodul, pe care se urcau de bună voie toți cel oboșiți de viață, toți cari, în prada durerilor unei iubiri fără de noroc, găseau că restul zilelor le este de prisos. Femei înșelate de amantul lor, amanți părăsiți, nenorociți doborâți de mizerie, funcționari și lucrători disperați și-au găsit de atunci moartea la această stație. Lumea s'a alarmat. Poliția a luat cele mai severe măsuri de pază, ne mai permițând nimănui să se apropie de fatale stație. Cu toate acestea sinuciderile n'au fost stăvilit. Mai zilele trecute B. M. a văzut moartea tragică a unui nou disperat. Acesta era un nevoiaș funcționar la căile ferate anume I. Salt. Într'un moment de discorajare, nenorocitul a așteptat sosirea trenului. Când mai erau vre o douăzeci de metri până ca mașina să ajungă unde se afla el, își făcu cruce și se lungi peste șine. Mașinistul, care observă acestea, încearcă în zadar să oprască trenul. Era prea târziu. Corpul nefericitului fu rupt în bucăți de roatele mașinei. Acesta e cel mai recent act dramatic de lângă această stație.

Nădăjdul că măsurile luate de poliție vor pune de astădată capăt nenorocirilor.

Știrile sosite la serviciul sanitar din București cu privire la proporțiile pe cari le-a luat holera în Basarabia, sânt îngrijitoare. Sânt zeci de morți în fiecare zi.

După unele știri din Chișinău, în întreaga Basarabia sa'ele și târgurile sânt contaminate de această boală care face progrese grozave, mai ales având în vedere că târgușoarele sânt locuite de ovrei, a căror murdărie este în deobște cunoscută. Cum în Rusia acești paraziți n'o au tocmai bine și mai ales acum când îi mai amenință și holera, mulți dint e ei caută să se refugieze în România, unde ovreii zbiară mult și fac afaceri frumoase.

Astfel s'ând lucrurile, autoritățile române au luat măsuri de apărare în contra invaziei noului contingent de pribegi, cari încurind vor face pe »pământeni« și vor cere dreptu i politice. S'au fixat adică două puncte pe unde călătorii din Basarabia pot intra în România, iar de-a lungul Prutului, de la Dorohoi și până la R-ni granța va fi păzită de soldați.

România are o mulțime de stațiuni balneare, renumite prin efectul binefăcător al apelor lor. Cu toate acestea poate nicăiri nu se importau atâtea ape minerale ca aici. Cauza este a se căuta în nepăsarea capitaliștilor de aici, cari nu au încercat să exploateze izvoarele minerale din țară. Acum s'a înființat de curind o mare societate pe acțiuni pentru exploatarea apelor dela Govora și Călimănești, vestite prin puterea lor vindecătoare. Noua societate are un capital de cinci milioane de lei. Subscrierile sânt făcute aproape numai de români. Astfel putem avea satisfacția de a vedea că n'au ajuns și aceste băi a fi exploatare de străinii cari au acaparat tot ce se poate exploata.

Subscrierile pentru ajutorarea fraților bănațeni, al căror avut a fost nimicit de groznicul potop din săptămânile trecute, circulă în toate orașele din România. Pe lângă lista Băncii naționale și a ziarului »Epoac«, Liga culturală a trimis la bărbaii săi de încredere sute de liste de subscripție, îndemnând pe români să contribuie cu sume cât de mici la ajutorarea suferințelor fraților noștri.

Afară de aceste liste, Liga culturală va mai publica un album ocazional, care se va vinde în favorul bănațenilor. Spre acest scop comitetul central al Ligii a făcut apel la toți oamenii de litere din țară să contribuie cu scrisul lor la alcătuirea acestui album. Românii originari din Ardeal și Ungaria au organizat tot în vederea acestui scop o serie de serbări populare.

Corresp.

Literatura română în Basarabia.

În revista rusească care apare la Chișinău »Besarabscoe obosrienle« s'a publicat un articol care merită a fi relevat și care trebuie să dea de gândit tuturor acelor cari țin la neamul moldovenesc de dincolo de Prut.

Autorul articolului după ce observează că cultura rusească cu greu poate avea o influență, față cu actuala organizare a școalelor din Basarabia, asupra populației moldovenești, atrage atenția asupra faptului:

»Că în Basarabia nu există cărți cum se cade în limba moldovenească (dacă exceptăm cărțile religioase) pentru că sânt răspândite într'o cantitate foarte restrânsă, câteva cărți românești ca »Zodiacul« sau »Calendarul pe o sută de ani« sau »Viața lui Tilu Buhoglindă« și altele, dar cari nu reprezintă literatura demnă de acest nume«

Prin urmare populația dela țară care știe a citi, e absolut lipsită de orice literatură, iar publicațiile de mai sus nu au decât o influență negativă.

După aceea revista rusească analizează două cărți cari sânt răspândite, mai mult prin satele de lângă Prut: una este intitulată »Epistolia« cealaltă »Visul Maicei Domnului«.

Editorul acestor cărți, aproape la fiecare pagină atrage atenția cetitorului, că cumpărând și distribuind celor săraci câte-va exemplare din aceste cărți, va obține complectă curățire de păcate și că va fi printre ce-i dintâi candidați la împărăția cerurilor.

Epistolia mai are și această parte practică: capitoul intitulat »jurământul lui Sache« are efect, după spusa editorului, dacă este citită copililor răhitici, asupra vindecării bolale lor. Când toate mijloacele băbești nu au în boala aceasta nici un efect, e chemat un știutor de carte care citește celor bolnavi, jurământul în chestie.

Se citește acest jurământ de nouă ori în șir în nouă seri de-arândul. Față de cetitor și de carte cei din casă se poartă cu mult respect, aproape cu teamă. Citirea se face cu cât se poate mai multă ceremonie. Lângă icoane e aprinsă candela sau o luminare, într'o ulcicuță pe câțiva lăcuni arde tămăle. Copilul bolnav e așezat sub icoane, iar părintii stau îngenușchiați în jurul lui și »cîntă« e însoțită de mătâni și închinări... Ce poate fi mai urât de cât aceasta? — se întreabă autorul articolului din revista rusească. Aci nu e vorba de vre-un obicei rămas din »vremuri vechi«, nu e o rămășiță a păgânismului, față de care ne arăăm foarte indulgenți ca și cum ar fi un »monument« al bătrâneții.

Nu, toată această ceremonie e o comedie inventată de un șarlatan român, care exploatează naivitatea poporului.

Cum să luptăm împotriva acestui șarlatanism? e altă întrebare pe care și-o pune scriitorul articolului.

»Antidotul influenței »literaturei« românești asupra maselor întunecate ale populației — spune revista rusească — este:

a) să se predea în școalele dela țară învățătura în limba moldovenească; școala va profita foarte mult, pentru că timpul care se pierde astăzi pentru învățarea »cuvintelor« și »expresiilor« rusești va fi cheltuit și cu mult mai mare succes pentru educarea copililor, de cât ar face-o ori-ce »lexicoane«.

De fapt dezvoltarea lor intelectuală copiii o capătă dela învățător și astăzi tot prin ajutorul limbii materne, iar limba rusească are însemnătatea așa zisă a unei »circuiări« necesare.

b) îmbogățind bibliotecile școlare cu cărți moldovenești sănătoase.

c) organizând ședințe de citiri și cursuri periodice pentru adulți. Predarea în limba moldovenească este mijlocul cel mai sigur pentru adăvărata luminare a poporului moldovean.

Căci la ce folosește învățătura de azi, care consistă în silabisirea și redarea automată a text-

Pentru cumpărare

pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ

Weismayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyadi.

telor învățate pe din afară din rusește de cât la oprirea dezvoltării intelectuale a copilului.

»Școala — termină autorul acestui articol — e obligată a duce în popor lumina științei, pe lângă aceasta ea, neobservând educația odraslelor sfinte ei, face posibilă răspândirea literaturii celei mai inferioare printre populația țării, când ar putea să dea în mâinile Moldovenilor cărți bune, de care e plină literatura clasică din România.

Articolul acesta va uimi pe mulți, cari se vor întreba:

— E oare permis să se scrie așa ceva în Rusia?

Am tradus părțile de mai sus din articolul revistei rusești, ca să arăt că dacă nu se face ceva în Basarabia, nu sânt atât de vină autoritățile rusești, cât sânt acei cari ar putea să lucreze și nu fac nimic.

S'ar putea trimite cărți românești la principalele librării din Basarabia, s'ar putea trimite ziare, broșuri, bine înțeles, respectându-se legile țării rusești.

Rusia n'are nimic în contra ridicării culturale a populației basarabene, dar Rusia nu permite — și să fim drepti, nici noi n'am permite — să se răspândească la țară cărți cu conținut anarhist sau cu caracter subversiv ordinii statului ei.

Am văzut că Liga Culturală a hotărât să publice Istoria războiului din 1877 cu literă chirilică spre a o trimite în Basarabia. De ce? Dacă Rusia are interes ca să știe că noi n'am luat decât o parte secundară în războiul din 1877 nu va permite să se ducă la țară o carte în care se va pune în acest război pe primul plan românii și numai pe al doilea rușii.

Câte cărți românești, câți autori români, dar istoria însăși a României ar putea fi trimise în Basarabia fără să fie oprite.

De ce să se aleagă tocmai cărțile cari ar putea fi oprite și cari neputând pătrunde nu vor folosi la nimic.

Acelaș lucru s'a făcut și în 1905 când a apărut la Chișinău »Basarabia«. Ce credeți că au găsit redactorii acestei foii, mai potrivite pentru publicare din toată literatura română? Pe »Noi vrem pământ!« al lui Coșbuc.

Gazeta »Basarabia« avea un caracter pur socialist, ori »Noi vrem pământ« n'avea nici măcar darul de a fi fost o poezie socialistă.

Rezultatul? »Basarabia« a fost oprită să meargă la țară.

Dar aceasta n'a fost nimic față de compromiterea însăși a chestiei moldovenești în Basarabia.

Guvernul rusesc a văzut în mișcarea de atunci un curent pentru cultivarea poporului, ci pentru răzvrătirea lui.

Ori, când era tot Imperiul în flăcări, guvernul nu putea permite ca și într-o provincie liniștită să se sădească sămânța revoltei și anarhiei.

Nu; în Basarabia se poate face mult pentru ridicarea milionului și jumătate de români, dar pentru această sarcină trebuie să așezăm minți așezate și oameni cari să știe ce vor.

Dar despre aceasta s'ar mai putea spune multe, ceea ce voi face cu o altă ocazie. Am ținut pentru moment să relev celor în drept că în Rusia se scrie de multe ori mult mai liber de cât acolo unde se pare că se scrie cu adevărat.

Dr. I. Duscian.

Situația politică.

Partidul dlui Justh și votul universal.

Partidul dlui Justh a ținut Sâmbăta trecută o consfătuire importantă. Aflându-se în fața răspunsului la mesaj, în discuția generală politică ce se va desfășura, punctul principal va fi atitudinea fiecărui partid față de reforma electorală. Partidul dlui Justh a proclamat de mult votul universal drept un punct de competență al programului său. Agitația lui electorală a avut de asemenea ca temă principală votul universal. S'a constatat chiar că în cursul turneului său electoral d. Justh însuși în discursurile sale a

făcut o schimbare treptată a agitației, punând tot mai mult chestia băncii naționale pe planul al doilea și subliniind tot mai mult și mai stăruitor cerința votului universal. După toate acestea s'ar crede că atitudinea partidului în chestiunea reformei electorale nu poate fi pusă la îndoială și nu are nevoie de-o fixare nouă, deși noi nu părăsisem îndoiala noastră. Iată o acuma confirmată.

Partidul a ținut o lungă consfătuire în chestia asta. Lucrul acesta singur dă de gândit. Ce nevoie era de o consfătuire și încă una lungă, cu discuții amănunțite cari pe de-asupra s'au tănuțit, dacă atitudinea partidului e limpede și neîndoiasă? Evident partidul nu i sigur și are însuși multe îndoieli și luptă cu o opoziție internă care nu vrea reformă democratică. Dar în cele din urmă majoritatea s'a declarat pentru votul universal, se va spune. Adevărat, dar pentru cari motive și ce scop? Despre asta primim lămuriri dintr'un articol al unui șef al partidului însuși, contele Batthyány. Din articolul său reiese că argumentul de competență al partidului pentru votul universal și contra unei simple largiri a dreptului de vot, preconizată de contele Tisza, e tocmai credința că votul universal, așa cum îl înțeleg ei, e un mijloc de întărire și mai mare a supremației ungurești.

Iată ce scrie contele Batthyány în »Magyarország« :

Ce privește chestia supremației naționale, îndrăznesc să afirm că nu este ungar cu mîntea la loc care să nu dorească menținerea ei. Dar în cursul dezbaterilor parlamentare vom dovedi cu date nedesmințite precum că legea actuală precum și largirea dreptului de vot în baza reducerii censului, preconizată de Tisza ar fi hotărît vătămătoare pentru supremația națională, pe când votul universal și egal fără censul material, în baza unor condiții intelectuale este cel mai potrivit a apăra interesele naționale.

Ajunge să amintesc acuma că cu un cens de 10 coroane dare de stat ungurii ar avea 49% alegători, față cu 51% alegători nemăghlari, pe când cu censul intelectual proporția e mult mai favorabilă pentru unguri, deoarece am avea 61,4% alegători unguri și abea 38,6% străini.

Prin urmare votul universal egal adevărat (??) ține seamă de cerințele timpului modern și e mai drept (!?) corespunde mult mai bine intereselor naționale ungurești și supremației ungurești.

După argumentația asta pentru votul universal »adevărat«, ne convingem încă odată că potrivnicii lui cei mai primejdioși sânt tocmai »prietenii« cari îl »susțin«.

Indemnitatea înaintea comisiei.

Comisia financiară a camerei a ținut ieri ședință luând în discuție proiectul de lege despre indemnitatea bugetară, cerută de guvern, pe 6 luni.

Membri opoziționali, Kossuth, contele Batthyány, Holló și Mezőssy au fost contra indemnității, cerând dela guvern să prezinte proiectul de buget.

A luat cuvântul și ministrul președinte, contele Khuen, arătând că e imposibilitate să prezinte și să se discute în timp relativ foarte scump proiectul de buget în care ar trebui intercalate și cheltuielile comune — cari numai la toamnă se vor fixa în delegațiuni.

Ministrul de finanțe Lukács a promis apoi câteva reforme organice a legii impozitelor.

Majoritatea a primit apoi proiectul atât în general cât și în discuția pe articole.

Mandate contestate.

Până ieri, luni, au sosit la Curtea de Casație 49 petiții electorale. Sânt contestate

33	mandate guvernamentale,
8	> kossuthiste,
4	> jusihiste,
4	> populare,
1	> mandat fără partid.

Din partea alegătorilor români au fost contestate numai trei mandate guvernamentale: cele dela Orăștie, Ighiu și Vințu-de-jos.

O nouă grupare a partidelor 48 iste?

Un ziar de seară din Budapesta e informat că conții Károlyi, inițiatorii acțiunii de împăcare a partidelor 48 iste, vor acum să efectueze o selecțiune a deputaților 48 iști, grupându-i în două tabere deosebite. Una care ar strânge la un loc elementele radicale și alta care ar uni elementele moderate. Se zice că în sânul celor două partide 48 iste ideea aceasta are numeroși sprijinitori. Tabăra radicală ar lupta cu lozincă votul universal neîngrădit.

Vedem astfel că mobilul principal al crizei din Ungaria: dezideratul votului universal, în ciuda silințelor depuse de guvern și de oligarhimea reacționară, sbucnește mereu la suprafață, împiedicând orice consolidare a partidelor ungurești, până ce nu va fi rezolvită în chip mulțumitor și cinstit. Avem convingerea neștrămutată că chestiunea votului universal va domina în curând debaterile camerei și că guvernul nu va putea-o reprimă, decât dându-i o soluție. De felul soluției ce se va încerca, atârnă apoi desfășurarea viitoare a întregii vieți politice în Ungaria.

Camera.

În ședința de mâine a camerei, comisia de adresă va prezenta proiectul adresei de răspuns la mesajul de tron, comisia financiară proiectul de indemnitate, iar comisia miștară proiectul de rerunți. Președintele camerei, Berzeviczy, lipsind din capitală, ședința de mâine va fi prezidată de vicepreședintele Kabos.

Guvernul și răspunsul la mesajul de tron.

Fostul ministru Lang Lajos, președintele comisiei însărcinate cu redactarea răspunsului la mesajul de tron, a fost întrebat de un redactor asupra cuprinsului răspunsului.

»Mersul ideilor al acestui răspuns — a declarat Lang Lajos — e identic cu mersul ideilor desfășurate în mesajul de tron și cuprinde programul de muncă al partidului guvernamental.

În ce privește durata discuției asupra acestui proiect de răspuns, cred că discuția se va sfârși cel mult 8-10 zile. Chiar și după alegerile falmoase ale lui Banffy discuția n'a ținut decât 10 zile. O singură dată a ținut 12 zile, când Werkerle ajunsese pentru întâia dată ministru președinte.

Adresa partidului justhist.

Comisia aleasă de partidul Justhist pentru a redacta proiectul de răspuns la mesajul de tron al partidului justhist nu a sfârșit încă cu redactarea răspunsului. Deocamdată s'a hotărât că în adresa sa partidul va cere introducerea votului universal egal și secret, independența economică, teritoriul vamal independent și banca națională ungurească.

▼	ANUNȚURILE	▼
▼	se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribunei«.	▼

Scrisori din Paris.

Un viitor academician: Henri de Regnier. — Inceputurile literare ale lui Regnier. — Un eveniment rar: ghilotinarea ucigaşului Liabeuf.

Printre viitorii academicieni ai Franței, e considerat de pe-acum, poetul Henri de Regnier. El e unul dintre cei trei sau patru poezi mari în viață și un prozator elegant, foarte mult apreciat.

Activitatea lui literară începe din cea mai fragedă tinerețe. Cele dintâi versuri ale sale poartă pecetea simbolismului, fiind influențate mai ales de Verlaine și Mallarmé. În opera sa de mai târziu, el urmează tradiția clasică a lui Leconte de Lisle și Heredia. Mai cu seamă acesta din urmă — a cărui fiică este azi soția lui Regnier — își are partea cea mai mare de inspirație în poezia viitorului academician.

Dar, influența dela început a celor doi poeți simbolști și influențele de mai târziu, n'au împiedecat pe Regnier să și aibă personalitatea lui proprie și să fie unul dintre maeștrii poeziei contemporane.

Născut la Honfleur, în anul 1864, Henri de Regnier veni de mic în Paris, unde absolvă liceul Stanislas. Primul său volum de versuri l-a publicat la vârsta de 21 de ani; trei ani după aceea el tipări pe rând volumele *Apeisements*, *Sites* și *Episodes*. Artist fin, iubitor al versurilor corecte și sonore, tehnician de mână întăie, el era chemat să facă sonete. Și într'adevăr, individualitatea lui eși la iveală în volumul *Sonnets*, publicat în 1890. De-atunci, Regnier fu socotit ca unul dintre urmașii marelui generații de parnasieni, ce se stingea încetul cu încetul. Critici a salută în el un mare poet, nevestele îl îmbrățișează, iar cititorii l-au iubit ca pe un ales între aleși. Într-o viitoare scrisoare, ne vom ocupa de proza lui Henri de Regnier.

Pân'atunci, să ne facem datoria de croncar fidel al vieții pariziene și să vorbim de decapitarea vestitului Liabeuf. Ce impresionate pagini de roman ar da ghilotinarea — pentru un scriitor de azi! Încă dela miezul nopții, Parisul începu să se înfioare.

Dealungul trotuarelor unde în acăr strălucire mohorâtă se oglindesc razele sarbede de ale becurilor de gaz, grupuri-grupuri se strecoară spre bulevardul Arago. Mizeul nopți a sunat de mult, noaptea tinde să se risipească; zorile n'au apărut încă, dar întunericul pare mai puțin opac.

Cu părări le înfundate pe ochi, cu privirea posomorâtă și fețele lor încrunțate, oameni cu șapcă pășesc ca niște umbre spre închisoarea »de la Santé«. Parisul doarme un mister plutește în văzduh; un eveniment fioros se pregătește.

În fața închisoarei sunetele înăbușite de lemn ciocnit se amestecă cu murmurul vag al mulțimei. O ploaie ușoară, enervantă pică de sus — și picăturile de apă se preling încetinel pe bărnele ghilotinei. Satirul lucește mat în negură, lucește amenințător, gata să iae firul vieții asasinului Liabeuf.

Carcera unde condamnatul își petrece ultimele clipe e slab luminată de o lampă cu petrol, și prin ferăstruța grătuită, razele sarbede se împrăștie în noapte. Ele cad ușor pe locul execuțiunii, sorbite pe loc de sute de ochi lacomi și înroșiți de insomnie. Umbre negre se proiectează în dosul ferestrei, mișcându-se calm și solemn... Sânt procurorul și temnicerii veniți să-l asiste pe cel ce în curând își va plăti cu moartea crimele-i fioroase.

Un ropot des și înăbușit răsună pe petrele străzii; luciri sinistre trec în noapte; balonetele scîlpesc. Soldații se nșiră în tăcere și formează un cordon mare, amenințător. Domnii anarhiști, socialiști cari văd în Liabeuf un erou, să la sama...

Și soldații curg mereu, din toate părțile, se alineză de-alungul străzilor, ocupă împrejurimile, cu balonetele încrucișate, gata de atac. Vin și mândri cuirasieri, drepti în șea ca niște centauri; luciri repezi se resfrîng în căști... Murmurele anarhiștilor încetează în fața formidabilei puteri chemată să calmeze stupida lor indignare.

Tac... toc... tac... toc, răsună ciocanul pe lemnele ghilotinei, și călăul cu ajutoarele lui se mișcă agale pe sinistru platformă, cercetând cu grijă îngrozitoare mașina... O rumoare ciudată pătrunde prin mulțime — poarta temniței s'a deschis... »Vine! vine!« șoptește mulțimea. Câteva umbre se desprind în noapte — ele înaintează încet în mijlocul soldaților nemișcați. Liabeuf se urcă pe șafod...

Și totul se petrece cu repeziciunea fulgerului. În mijlocul picăturilor de ploaie ce cad mereu — abia am timpul să văd silueta vagă a asasinului, pe care ajutoarele de călău îl împing de umeri. Pasul lui hodorogește, greol pe grozava platformă. Aud strigăte; sângele însă îngheta în vine. »La revedere!« strigă banditul știindu-se să înfrunte moartea cu îndrăzneală... »La revedere!« Dar rânjetul ghilotinei îi sburlește părul — o groază ne-bună îi umflă ochii în orbite... apropierea morții îl sgudue... »Ajutor!« țipă el cu o voce stridentă... »Ajutor...! Aju...« — câteva gemete convulsive, o luptă desperată în întuneric... capul asasinului e țintuit în fatala deschizătoare, un svăcnet nebun... și cuțitul cade.

Acum cinci secunde trăia — și iată-l mort! Îmi trece prin minte. Soldații stau nemișcați în ploaie... Justiția s'a făcut.

Mi-e capul umplut de gânduri întretălate, urechile îmi văjiesc, pe fruntea-mi înferbântată apa curge de sus.

Becurile de gaz și au pierdut din strălucire, zorile încep să se ivească la răsărit... Și mă întreb neîntrerupt cu sufletul bulmăcit: »Asta e tot? E simplu... dar grozav. Am văzut moartea!« — Și mă izbesc de rarii trecători ce brăzdează străzile Parisului la ora asta neobișnuită.

Paris, 1 Iulie, Tristan.

Obstrucție în Austria.

— Prin telefon dela corespondentul nostru. —

Guvernul austriac din nou a ajuns într-o situație gravă. Partidele slave nemulțumite cu atitudinea ministrului-președinte Bienerth și a guvernului său care vrea să curme crizele ce bănuie Austria prin veșnice compromisiuri și cartele cu partidele din Reichsrath — au declarat din nou obstrucția.

Până în clipa din urmă, guvernul a sperat că va putea să înfrângă noua pornire anarhică a slavilor, dar a fost părăsit chiar și de partidele cari sânt dușmane ale oricărei obstrucții. Deputații social-democrați membri ai comisiei bugetare — căci obstrucția se duce deocamdată numai în comisie — au declarat că ei nu sânt prieteni ai obstrucției, dar fiind ei membri unui partid opozițional nu pot să facă altă decât să nu sprijinească obstrucția, — înfrângerea ei e, însă, datoria partidelor guvernamentale.

Polonii, în cari de asemenea pusese guvernul nădejdi mari, n'au putut să ajungă la înțelegere și astfel e foarte probabil ca mâne, când se va redeschide Reichsrathul, Bienerth va anunța închiderea sesiunii parlamentare pentru a preveni astfel o obstrucție pe care n'o poate înfrânge.

Obstrucția din comisia bugetară într'aceea i-s'a pus capăt prin demisia președintelui comisiei și declarația noului președinte că ridică ședința.

Despre evenimentele zilei de azi ni-se telegrafează:

Viena, 5 Iulie. Situația guvernului a ajuns extrem de gravă. Clubul polon care a ținut mai multe conferințe pentru a hotărî asupra atitudinii sale față cu obstrucția declarată de sloveni, n'a ajuns până acum nici la o înțelegere. Guvernul lui Bienerth deși prevede că polonii nu vor aduce hotărîre favorabilă pentru el, e hotărît să mai aștepte.

Inchiderea sesiunii.

Viena, 5 Iulie. Ziarul »Narodny List« din Praga primește din Viena informația că baronul Bienerth a luat toate măsurile ca sesiunea parlamentară să fie închisă,

»Neue Fr. Presse« e informat că Maj. Sa a semnat decretul despre închiderea sesiunii și baronul Bienerth va face uz de el în ședința de mâne a Reichsrathului.

Obstrucția în comisie.

Viena, 5 Iulie. Slovenii continuă cu obstrucția, rostind discursuri lungi. După o pauză mai lungă, ședința se redeschide după orele 12, când la cuvântul deputatul Chocevan, care vorbește slovenește. Președintele Chiari îl întrerupe în repețite rînduri, rugându-l să vorbească nemșește, limbă pe care o înțelege și el. Chocevan continuă însă să vorbească slovenește.

Chiari face atunci declarația că nu mai poate să rămână președinte al unei comisii în care se vorbesc tot felul de limbi pe cari el nu le înțelege. Își dă demisia din președinție și declară că nu va mai primi postul.

Ședința se suspendă în mijlocul unei agitații. Imediat după ședință, baronul Bienerth a avut o constătuire mai lungă cu Chiari.

Inchiderea discuției.

Viena, 5 Iulie. La ora 1 se redeschide ședința comisiei bugetare. Președinția o ocupă deputatul Mastaleka care declară că ridică ședința, fără să mai aștepte sfârșitul discuției.

Cercurile politice consideră acest fapt ca o dovadă că baronul Bienerth e hotărît ca mâne să închidă sesiunea parlamentară.

Pentru victimele catastrofei din Bănaț.

Acțiunea de ajutorare pornită de ziarul nostru a fost întimpinată pretutindeni cu simpatie. Astăzi am primit suma de aproape 800 coroane, prin care suma sosită la ziarul nostru trece peste 4000 coroane.

Exprimăm din nou mulțumirile noastre tuturor celor cari au contribuit cu obolul lor.

Creșterea orfanilor.

Pilda frumoasă dată de d. Dr. Iustin Marșieu a aflat răsunet larg. Atragem atenția preoștilor și învățătorilor asupra acestor români cari iau asupra lor sarcina de-a crește orfani și-i rugăm, să le recomande orfani avizați la acest ajutor.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți **400 coroane**.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. Înprovință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă.

Lista celor cari se obligă a crește câte un orfan pe cheltuielile lor e următoarea:

Dr. Iustin Marșeu, avocat în Arad;
Simeon Cornea, preot în Batania. Primește o fetiță trecută de 12 ani;
Aurel Morariu, comerciant în Măderat: un băiat de 12-13 ani care știe și scrie;
Nicolae Buda, croitor în Șiria, (Világos, com. Arad), un băiat între 12-14 ani;
Vasile Hui, măsar în Șiria: un băiat între 12-14 ani;
Petru Solomon, cojocar în Șiria: un băiat între 12-14 ani;
Nicolae Comaniciu, notar în Gurariului (com. Sibiu): un băiat între 7-13 ani, pe care după absolvirea școlii elementare îl va da la meserie;

Constantin Mihulin, preot în Cicir (com. Aradului): o fetiță de 12 ani, pe care va crește-o până la măritiș, dându-i și o zestre corespunzătoare.

Apelul Ligei culturale.

Comitetul central al Ligei culturale adresează următorul apel către scriitorii și artiștii români:

Stimate domnule,

Liga culturală gândindu-se la mijloacele cele mai potrivite pentru a ajuta pe inundații români din Bănat, cari au pierdut sate pierind peste 400 oameni, au luat hotărârea de a edita o foaie specială cuprinzând contribuții literare și artistice.

În vederea acestei publicații apelează la talentul și iubirea de neam a dv.

Trimiterile trebuiesc să se facă în curs de o săptămână de la data acestei scrisori. Bucățile literare, întru cât se poate în legătură cu viața românilor de dincolo și în special din Bănat, pot avea cel mult 20 rinduri de câte 10 cuvinte, iar contribuțiile artistice o întindere de 10-15 c. m. sau să poată fi reduse prin reproducere până la această mărime.

Siguri fiind că apelul nostru va aduce din partea d-voastră darul pe care îl așteptăm. Vă rugăm să binevoiți a primi asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Apelul »Tribunei«.

Azi am mai primit următoarele contribuțiuni:

»Timișlana«, Institut de credit și economii, 500 cor. Emanuil Ungurianu 30 c. Petru Teșle, 20 c. Dr. Valeriu Mezin, 10 c. Dr. Pompil Cioban, 10 c. Romulus Cărăbașu, 10 c. Anastasiu Demian, 5 c. Dr. Aurel Cosma, 25 c. Dr. Gheorghe Adam, 20 c. Liviu Magdu, 5 c. Ioan Miculescu, 5 c. Nicolae Țirea, 2 c. Eutihmiu Iovanel 1 c. Alexandru Hodăglu, 5 c., din Timișoara. Dr. Lucian Georgeviciu, 50 c. Ioan Popoviciu, 5 c. Arcadie Oprean, 5 c., din T. Receaș. Nicolae Gherdan, 2 c. Romulus Nicolin, 1 c. Dr. Brutus Macaveiu, 3 c. Dr. Ioan Doboșan, 2 c. Dr. Cornel Nicoară, 5 c., Romulus Zărle, 5 c., Sever Bugariu, 1 c. Emeric Andreescu, 2 c. Avram Andreica, 5 c., din Timișoara, Ioan Pepsa, Buziaș, 10 c. Dr. Liviu Ghilezan, Madoș, 20 c. 754.—

Vasile Beleş, paroh, Chitighaz — — Cor. 10.—
 Grigorie Marlenescu, funcționar, Lipova > 5.—
 Trifu Barna, Arad, — — — > 5.—
 Dna văd. Iulia Dogariu, Arad, — — > 10.—

Total: Cor. 784.—

Suma cvitată în Nr. de ieri: > 3457.50

De tot: C. 4241.50

Gronică literară.

Rapoartele școlare ale instituțiilor noastre despre activitatea pe anul acesta cuprind prețioase date statistice și ne arată zelul ce se desfășură și sporul ce se realizează în școlile românești. Printre lucrările științifice mai de seamă ce s'au tipărit în recentele »Rapoarte«

semnalăm îndeosebi lucrarea tinărului profesor năsăudean Dr. Nicolae Drăgan, care tratează despre «cuvintele compuse» din limba românească. Acest studiu face cinste filologului nostru și găsim că e foarte nimerit ca profesorii noștri să nu neglijeze acest teren al cercetărilor lingvistice.

Un sas învățat, tinărul profesor din Bistrița, domnul Dr. Richard Huss, a tipărit de curând o broșură, închinată romanștilor cunoscuți Gröber și Sextil Pușcariu și tratând în ea problema despre asemănările dintre dialectele dacoromâne și cele gascogne pireneice din Sudul Franței. Semnalăm cu plăcere acest studiu.

Alte studii despre Eminescu. Despre rolul important pe care Eminescu continuă a-l avea în viața noastră culturală ne dau probe evidente studiile cele multe ce se scriu fără încetare asupra lui. Criticii și cercetătorii știu să scoată mereu la iveală puncte nouă de vedere, sau pagini necunoscute din activitatea lui. Printre aceste cercetări mai recente sânt cele câteva capitole ale d-lui profesor din București Rădulescu-Pogoneanu, apărute mai întâi în »Convorbiri literare« și reproduse acum într'un volum. D. Rădulescu ne lămurește îndeosebi latura filosofică a cugețării lui Eminescu și ne dă în privința asta dovezi neștiute până acum, scrisori și pagini inedite. Despre acest fel de contribuții literare-istorice trebuie să se țină seama.

Familia Golescu. Una din cele mai importante cărți, apărute în timpul din urmă, este fără îndoială studiul d-lui Nerva Hodoș, cunoscut publicist din București, asupra familiei de boieri numită Golescu.

D. Hodoș tratează în introducere viețile și faptele mai multor reprezentanți ai acestei ilustre familii, care și-a înscris numele cu litere eterne în istoria noastră culturală. La sfârșitul cărții se reproduce apoi cunoscuta descriere de călătorie a lui Iordache Golescu, cu amănunte instructive despre țările vecine și cele din apus. Atragem atențiunea cititorului asupra acestei cărți, apărută la Socec, în București.

Alte traduceri. Compatriotul nostru Valentin Bude, profesor în Iași, a tipărit un volum de versuri traduse din literatura germană. Mai ales versurile lirice mai ușoare din literatura modernă sânt destul de reușite și merită să fie citite de cei ce nu știu nemțește. Prețul 1 leu 20.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 5 Iulie n. 1910.

— **Aradanele la conservator.** Din București ni se scrie: Asistând la producțiunea claselor de canto dela conservator, am fost foarte plăcut impresionat de succesul strălucit al Aradanelor.

Domnișoara Dora Lepa din clasa excelentei profesoare, d-na Elena Anghel, a fost singura dintre elevele anului întâi, care a avut frumosul rol de a cânta în fața unui public cunoscător. Această împrejurare, care n'are precedent, este suficientă pentru a da nota justă a valorii tinerei cântărețe și dovedește cât de mult e apreciată de severul, dar dreptul director al conservatorului, dl D. Popovici. Domnișoara Lepa a cântat cu mult sentiment și o voce de soprano, cu timbru metalic, o arie din Don Juan de Mozart și alta din Hoghenotii de

Meyerbeer. Numerosul public a răsplătit cu aplauze entuziaste pe tinăra elevă, care promite a deveni o excelentă cântăreață într'un viitor foarte apropiat.

Numai puțin succes a avut domnișoara Leontina Pop, elevă în anul al doilea din clasa doamnei Carlotta Leria, care a făcut onoare distinsei sale profesoare, cântând spre mulțumirea tuturor o arie de Giordano și una de St. Saens. Vocea sa de mezzo-soprano cu un timbru cald a știut să producă fiori de plăcere în sufletele publicului ascăltător; care și-a arătat mulțumirea prin vii aplauze. De sigur viitorul tinerei cântăreții va fi strălucit.

Amândouă arădanele, fiecare în genul ei, fac onoare atât orașului d-voastră, cât și conservatorului din București. De aceea e bine să le cunoască cititorii D-voastră și să le țină minte, căci în curând vor deveni celebre. *Correspondent.*

— **Asociația la Dej.** Adunarea generală a »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se va ținea anul acesta în Dej, în 11 și 12 Septembrie n.

— **Marinari români pe vase austriace.** Din Brăila ni se scrie: Cargobotul »Indeficiater« (?) de supt pavilion austriac, concediând o parte din vechiul echipajiu, care era format de marinari Dalmațini, i-au înlocuit cu 12 marinari români, cari au început să fie foarte căutați din cauza hărniciei și disciplinei lor.

Comandantul aceluia vas a declarat că la întoarcerea vaporului în România își va complecta întreg echipajiu numai cu marinari români.

— **Examene la școala comercială din Brașov.** Citim în »Gaz. Tr.«: Examenul de maturitate la școala comercială superioară gr-or. română s'a ținut în săptămâna trecută supt presiunea Rev. Domn Matei Voileanu asesor consistorial și în prezența dlui Nicolae Putnoky, director gimnazial din Lugos, ca comisar al Ministeriului r. u. de culte și instrucție publică și a dlui Wilhelm Paul prezidentul camerei de comerț și industrie din Brașov și conziller regesc, ca comisar al Ministerului r. u. de comerț. La examen s'au supus 34 candidați, dintre cari 2 s'au retras în cursul examenilor, 1 a fost respins pe un an, iar 1 și-a cerut amâna ea examenului pe Septembrie din cauză de boală. Din cei 30 candidați rămași au fost declarați 2 maturi cu foarte bine și anume: Tâmpăniaru Nicolae și Herșcu Lupu; 5 maturi cu bine și anume: Comșa Traian, Maru Nicolae, Muntean Augustin, Șteflea Ioan și Vlad Vasile; 16 maturi și anume: Androne Ioan, Balomiri Iov, Cioran Mircea, Cosma Romul, Cristolovean Constantin, Ghighință Andreiu, Goșa Ioan, Meșian Aljulea, Necșa Dumitru, Oratic Ioan, Panteleon Dumitru, Popa Ioan, Popa Pavel, Ștefanovici Aurel, Teodorescu Alexandru și Verșan; 7 candidați au fost avizați la repetiția examenului de emendare din căre unul și două obiecte în Septembrie.

— **Pentru incendiții din Ghenci.** Marele mecenat al neamului, domnul Vasile Stroiescu a binevoit să dăruiască pentru victimele incendiului din 26 April 1910 din Ghenci (com. Solnoc-Dobîca) suma de 2200 coroane, de fiecare incendiat câte 100 de coroane. La vestea acestui dar marinos nenorociții au căzut îngenunchi implorând mila lui Dumnezeu pentru ilustrul dăruitor și binefăcător al neamului. Au mai dăruit pentru incendiții dd. Dr. Lazar Popovici, medic Viena, 10 cor. și Caba Lazar, din Șoimuș 2 cor.

Cei năpăstuiți trimit pe aceasta cale călduroasele lor mulțămite marinimoșilor donatori.

— **Excursiunea Ligei culturale.** Congresul Ligei ținut la Ploști a hotărât ca Liga culturală să patroneze excursiunea în Macedonia ce se va face dela 15 August (1 Septembrie a. c.)

În excursiune se va urma calea Belgrad, Niș, Salonic, făcându-se întoarcerea prin Constantinopol.

Ea va fi condusă de d. N. Iorga, care ca membru corespondent al Academiei din Belgrad și istoriograf al Imperiului otoman, are mijloace de a organiza o bună și simpatică primire. Cheltuielile călătoriei se ridică la 400 lei. Persoanele cari doresc să ia parte la această excursiune, sânt rugate a înștiința secretariatul comitetului central până la 15 Iulie.

— **Martiri aviației.** Aviațiunea are un nou martir: al 9-lea în cursul unui an. Luna lui Iunie a fost mai bogată în morți: la 6 Iunie a căzut aviatorul Six cu un aeroplan sistem propriu și a murit; la 19 a căzut în Stettin aviatorul Robl cu un biplan sistem Farman și a murit; la 23 Iunie a căzut aviatorul englez Cody, iar Dumineca trecută a căzut la Rains aviatorul francez Wachter, dela o înălțime de 200 metri și a murit.

Wachter zburase prin ploaie, care a udat întreg aparatul, schimbându-i condițiile de stabilitate. Aparatul a căzut la câțiva pași de tribuna publicului.

— **La fondul Dr. D. P. Barcianu** pentru ajutorarea calfelor fără de lucru, al »Reuniunii meseriașilor români sibiieni« au mai dăruit: Gerasim Sârbu, protopresbiter (Belinț), 1 cor.; Nicolae Aron, paroh, (Galați) și soția sa Victoria n. Frateș, 1 cor.; Alexă Monia, caporal, 20 bani; I. Lazar, paroh, (Apoldul-rom.), 1 cor.; Alexandru Vlad, paroh, (Mag) și fiul său Camil, inv. fotograf 1 cor., Basiliu Boteanu, paroh (Ludești) soția sa Wilhelmina n. Riebel și fiul lor Teodor, 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani.

— **Intrunire colegială.** Primitiv spre publicare următorul apel: Aduc aminte colegilor cari au făcut maturitatea în Brașov în anul 1895, că intrunirea noastră colegială se va ține la Brașov în zilele de 27 și 28 Iunie (10—11 Iulie nu în 29 Iunie 12 Iulie cum se anunțase înainte) și-l rog pe această cale să vină cu toții, la locul de întrunire. Participarea trebuie anunțată cât mai de timpuriu (colegului Dr. Emil Dan, avocat în Brașov, Albim, care dă orice lămurire în privința aniversării. Sextil Pușcariu.

— **Catastrofa unui automobil.** Pe drumul dela Vaț spre Budapesta s'a întâmplat Duminecă seara o nenorocire a unui automobil în care erau opt persoane. Automobilul venea dela hipodromul din Alag și era condus cu o celeritate de 90 de kilometri la ceas de un jocheu. Era deja întuneric și bătea vântul ce stârnea praful de pe uliți, când a ajuns la marginea orașului. Aci din nebagare de seamă s'au ciocnit cu un camion ce ducea cărbuni. Automobilul s'a făcut bucăți, proprietarul a murit pe loc, iar jocheul a fost grav rănit, pe când cei șase s'au ales cu răni mai ușoare.

— **O întreprindere riscată.** O telegramă din Genf aduce știrea că aeronaut Marchut s'a ridicat eri peste lacul Genf într'un balon care în loc de coș avea un trapez pe care Marchut făcea exerciții de gimnastică. Balonul însă a fost apucat de curent și el a căzut dela o înălțime de 100 metri în lac. Îndrăznețul aeronaut s'a ales sănătos și cu o bae rece, de unde l'au scos niște vapoare.

— **Preoții și meseriași.** Eri în 27 Iulie c., absolvenții de acum 30 de ani (1880) al cursu-

lul teologic din seminarul »Andreian« și-au serbat plăcuta vedere în Sibiu. Intre altele, ei au ținut să-și arete dragostea față de meseriașii noștri, cari în restimp au sporit în mod îmbucurător și cari merită încurajare și sprijin dela toți cei buni ai noștri. De față au fost d-nii Gerasim Sârbu, protopresbiter din Belinț, Nicolae Aron, paroh în Galați (Făgăraș), Nicolae Cristea, paroh în Valea-Bulzului, Pavel Moneș, paroh în Streza-Cârțișoara, Toma Dolcan, paroh în Sebeșul Inf., Ioan Lăzăr, paroh în Apoldul-român, Leontin Ungur, paroh în Zlaști, Alexandru Vlad, paroh în Mag și Ioan Motora, prezbiter, dir. școl. în Câmpeni, cari au dăruit fiecare câte 1 cor. la fondul »Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români sibiieni«.

— **Necrolog.** Ana Florianu, născ. Mihalțianu, preoteasă văduvă din Racovița, a răpauzat la 1 Iulie n. în vîrstă de 73 de ani. În mormântarea ei a avut loc la 3 Iulie n. în cimitirul gr.-cat. din Racovița.

Odihnească în pace!

— **Schiaparelli a murit.** Din Milano se telegrafiază că Giovanni Schiaparelli, astronomul cu nume european, căruia astronomia are să-i mulțumiască atâtea descoperiri epocale și îndrumări geniale, a murit în Milano, ieri, Luni, în vîrstă de 75 de ani.

E a fost cel dintâi care a descoperit legătura organică ce există între comete și meteori.

Schiaparelli a fost și unul dintre cei mai buni cunoscători ai planetei Marte, — despre care se pretinde că ar fi populată cu ființe vii, asemenea pământului.

— **Expoziție de copii în Sadu.** În cauza expoziției de copii (a 5-a), ce se va aranja în a. c. în frunța comună Sadu, comitetul central al Reuniunii române agricole sibiene s'a adresat către primăria comunală de acolo cu următoarea rugăminte:

Onorabilă primărie comunală!

Ne luăm voce a vă vesti, că revenind subsemnatul comitet central asupra prețioaselor dvoastre șire din 21 Iunie a. tr. nr. 817 a acceptat propunerea, ca expoziția de copii proiectată de a se ține în anul trecut în Sadu, să se aranjeze în anul de față acolo.

Drept aceea îndrăznim a vă ruga, ca în conțelegere cu onoratul oficiu parohial să bineveniți a convoca de urgență o conferință a frunțășilor din comună, în care tracînd asupra cuprinsului rugămintei noastre dto 7 Iulie a. tr. nr. 140 909, să se hotărască ținerea expoziției de copii a 5-a în Sadu; să se aleagă luna, ziua și localul, în care să se țină, să se designeze vîrsta copiilor de admis și gruparea acestora, maximum și minimumul premiilor de împărțit; să se nomineze persoanele, cari să țină în juru etc. etc., și mai presus de toate să se institue un comitet aranjator local, compus din bătrîni și tineri, din bărbați și femei cari ocupîndu-se de acuma cu organizarea expoziției, să răspîndească printre mame știrea despre ținerea expoziției și despre scopurile ce se urmăresc, ca astmod să se asigure buna reușită și a acestei expoziții, chemate a contribui la îmbunătățirea stărilor igienice și a condițiilor de trai ale populațiunii noastre.

Intre problemele comitetului aranjator, între altele, se numără: a chibzui asupra așezămintelor ce s'ar putea crea și cari ar sta în legătură cu scopurile urmărite prin aranjarea expozițiilor de copii, cum și alegerea persoanelor din cari să se compună diferitele grupe de bătrîni și tineri, de bărbați și femei, în scopul fotografierii și în legătură cu acestea alegerea de obiecte vechi și de monumente de interes istoric, vrednice de a se eterniza și a se face cunoscute pe calea fotografierii în cercuri cît mai largi.

După experiențele cîștigate la cele 4 expoziții de copii, aranjate de noi în anii 1906—1909 în comunele: Apoldul-român, Ilimbav, Poiana și Orlat, credem

a fi potrivit ca la această întreprindere umanitară și de interes general să se ceară concursul și sprijinul tuturor așezămintelor din comună și cu deosebire al corpului învățătoresc și al celorlalte eventuale corporațiuni.

Despre hotărârile ce se vor lua în cauză să ne vestiți de cu vreme și pe noi spre a putea face preparativele și publicațiunile necesare și în special spre a putea interveni la timp și a cere conlucrarea cea mai competentă la expoziție a medicilor noștri din comitat.

Primiți onorabilă primărie comunală expresia dragostii noastre frățești.

Sibiu, 27 Iunie n. 1910.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pant. Lucașu,
prezid.

Victor Tordășianu,
secretar.

— **Teatrul din Peterhof în flacări.** Din Petersburg se anunță că teatrul de vară din Petersburg a ars și cu el și palatul și șase vile. Când s'a întâmplat incendiul în teatru nu a fost reprezentație și probabil că focul a izbucnit din nebagarea de seamă e unui servitor. Familia țarului încă nu era la palat și așa nu s'a întâmplat nici o nenorocire. Paguba se urcă la peste un milion de ruble.

— **Pentru un sfert de milion.** În Fiume au sosit trei studenți ai academiei regale de științi din Lisabona, Albert Carvalho, I. Santos și Ludovic Fernandez. Cel trei studenți au plecat de acasă în 27 Decembrie anul trecut, cu scop ca să cîntărească pe jos întreagă Europa în vreme de trei ani, cîștigînd astfel premiul fixat de societatea geografică din Portugalia. Studenții trăiesc din vânzarea ilustratelor ce poartă cu ei.

Cronica socială și artistică.

— **Concert în Brad.** Joi la 7 Iulie n., bursierii Fondului de teatru român, d-nii Șt. Mărcuș și Ionel Crișan vor da în Brad un mare concert artistic, — al cărui program l-am anunțat deja. Acompaniamentul îl va susține și la Brad, distinsa noastră pianistă dșoara *Onora Luca*.

— **Teatru în Hațeg.** Tinerimea română din Hațeg invită la reprezentația teatrală ce se va da cu concursul dnei și dlui Bărsan Joi la 7 Iulie n., în sala hotelului »Mielul de aur«.

Programul e:

1. »Doamna Doctor«, comedie într'un act.
2. Declamații.
3. »Cartea III., cap. 1«, comedie într'un act.

Începutul la orele 8 și jum. seara. După teatru — danț.

— **Petrecere de vară în Birchiș.** Tinerimea română de pe Valea Mureșului, invită la petrecerea de vară, care se va aranja supt patronajul dlui *Petru Mocsonyi*, în pădurea domeniului dela *Birchiș* (B'rkis), în locul numit »Dâmpu Bughi«, (la caz de timp nefavorabil, în loc scutit de ploaie) în ziua de St. Petru și Pavel, 29 Iunie v. (12 Iulie n.) 1910. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea celor nenorociți din comitatul Caraș-Severin. Oferte marimonioase se primesc cu mulțămintă, cari sânt a se adresa episcopiei bisericești în Birchiș și se vor chita pe cale ziaristică.

Atelier artistic pentru fotografii
E. DAJKOVITS,

ORADEA-MARE
palatul SAS.

Favor extraordinar începînd cu azi.
6 buc. fotografii matte format cabinet 12 Cor.
6 buc. fotografii matte format vizit . . 6 Cor.
Fotografii executate splendid pe pînză tot atât.
Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

ECONOMIE.

Situațiunea agricolă.

La 29 Iunie a apărut a doua evaluare în cifre a ministerului ungar de agricultură despre recolta anului acestuia în Ungaria. După aceasta prețuire teritoriul cultivat cu grâu în acest an în Ungaria și Transilvania este de 6.138,360 de jugăre catastrale și se așteaptă o recoltă: la grâu 54.63 (în anul trecut 30.8) la secară 16.41 (în anul trecut 11.96) la ovăs 11.70 (în anul trecut 13.38) la orz 14.80 (în anul trecut 15.65) m.l. de măji metrice. Scădere se arată numai la ovăs și orz. Față cu anii precedenți dela 1906 încoace recolta din anul acesta se arată egală dacă nu încă cu ceva mai bună față chiar și cu cel mai mulțămitor an, adică cu 1906, când pe un teritor de 6.170,000 jugăre catastrale s'au produs 53.73 milioane măji metrice de grâu. Prețuirea de acum a ministerului de agricultură arată la grâu un plus de 730,000 măji metrice față de prima prețuire dela 11 tr. Acest fapt se prezintă cu atât mai îmbucurător, cu cât prețuirea de acum a ținut seamă și de pagubele cauzate în timpul din urmă de furtuni și peatră.

Tempestățile deslănțuite în timpul din urmă prin diferitele părți ale țării (în Caraș Severin d. e.) au adus ce e drept stricăciuni bucatelor de pe câmp, dar pagubele cauzate sânt mai mult numai locale și au influențat de tot puțin producțiunea generală. Se speră și se crede că recolta anului acestuia va atinge o cifră încă neajunsă până acum în Ungaria și că nu va fi necesitate de import de produse. În general se poate afirma că producțiunea de cereale în Ungaria se ridică aproape constant din an în an de un timp încoace. Aceasta ne dovedește, că recoltele mai bune, cari s'au ivit în anii din urmă nu pot fi numai întâmplătoare, ci creșterea aceasta a producțiunii este a se ascrie cultivării tot mai intențive a pământului. Spre ilustrarea acestei aserțiuni servească următoarele date statistice:

Recolta mijlocie de grâu în Ungaria (și Croația și Slavonia) a fost dela anul:

1871—1875	14.59 mil. mm.
1876 - 1880	20.89 » »
1881—1885	29.53 » »
1886—1890	36.12 » »
1891—1895	43.18 » »
1896 1900	37.72* » »
1901—1905	44.20 » »
1906—1910	46.24 » »

Timpul a fost în tot decursul lui Iunie schimbăcios, mai mult însă ploios și vântos, cu ploii mari, uneori torențiate și chiar cu gheață. Pe alocurea a și nins. Incontestabil, că timpul acesta a adus destule stricăciuni și pagube la grâu și în genere la bucate. dar apoi în schimb a fost priincios bucatelor de săpat și nutrețurilor. Grâul și secara cu toate acestea au înaintat repede, căci deja prin 20 Iunie, câmpul întreg era galbin-auriu, pe unde erau sămânături de acestea. Acum seceră deja pe întreg șesul Ungariei și recolta se așteaptă să fie excelentă atât cantitativ cât și calitativ judecată. Bucatele căzute în urma multelor ploii din zilele trecute n'au perdut prea mult deoarece atunci când au căzut ele erau deja aproape complet dezvoltate.

Dar pe cât de mult promițătoare e recolta bucatelor de toamnă, aproape tot pe atât de slăbuță se arată recolta celor de primăvară, excepție făcând cele de săpat. Orzul și mai ales ovăsul, care în multe locuri a trebuit cosit, sânt slabe. Dintre cele de săpă porumbul s'a dezvoltat în general luat, foarte bine. Tot cam asemenea și napii, cartofii și tutunul. Cânepa și inul apoi sămânăturile de grindină, legumărilile încă sânt frumoase. Situația agricolă a Ungariei se poate lua în general ca bună, cu excepția câtorva locuri mai ales comitatele Caraș-Severin, Sălmar și Zemplén, cari au avut în anul acesta să sufere loviturile de tot dureroase prin tempestăți și furtuni aproape numai pomenite. Viile încă sânt bune, de asemenea și grădinile de poame promit recolte bune. Poame vor fi multe: mai ales mere, pere și nucl. Pe unele locuri vor fi și prune și persice destule.

Raportul ministerului de agricultură, cuprinzând

*) Scăderea aceasta se expiică cu anul nenorocit 1897.

datele până la 25 tr. după rapoartele speciale delavre o 2000 de rapoarturi agricole din țară arată în amănunte următoarele:

Teritoriul sămănat cu grâu este 6.138,360, cel de săcară și indoitură de 1.963,823, cel de orz de 2,061,300 și cel de ovăs de 1.932,740 de jug. catastr. Datele acestea deși nu sânt tocmai absolut sigure, dar se pot pentru aceea totuș lua ca bază la calculațiuni asupra recoltei, fiind destul de reale. Teritoriul pentru sămânăturile de toamnă e cu ceva mai mare decât în anii trecuți.

Luând de bază datele de mai sus referitoare la teritoriul cultivat, recolta anului acestuia ar fi: la grâu media de jug. cat.: 8.9 mm., la săcară 8.36, la orz 7.18, la ovăs 6.05. Astfel producțiunea generală s'ar putea evalua: grâu 54.63, săcara 16.41, orz 14.80 și ovăs 11.70 milioane măji metrice.

În caz de timp favorabil nu e exclusă că grâul și săcara să dea o recoltă și mai bună decât aceasta, stabilită acum prin prețurile oficiale.

Grâul. Seceratul grâului se face în anul acesta mai de timpurlu decât de obicei până acum. Pe șesul Ungariei se seceră deja peste tot locul și recolta e bună. Timpul din urmă mai răcoros și vânturile au ajutat mult, mai ales la grânele căzute, pe cari le au scăpat de rugină. Recolta generală de grâu din acest an de 54.63 mil. mm. prezintă o creștere mare față de cea din anul trecut, care de abia a atins cifra de 30.85 mil. măji metrice.

Săcara e frumoasă și în general promite o recoltă mulțămitoare, în multe locuri întrece așteptările agricultorilor atât ca pale, cât și ca grăunțe. Seceratul se face cam peste tot deodată cu al grâului. Față de anul trecut când recolta a fost de 11.96 mil. mm. recolta de săcară din acest an arată deasemenea o creștere foarte îmbucurătoare, putându-se cifra cu 16.41 mil. mm.

Orzul de toamnă s'a secerat deja mai peste tot locul, la șes, iar prin părțile mai ridicate ale țării acum se seceră. Rezultatele sânt în cea mai mare parte mulțămitoare. Cu toate acestea producțiunea tot lă de orz din toată țara va fi în anul acesta cu ceva mai mică decât în anul trecut.

Ovăsul. Starea ovăsului este numai pe alocurea mulțămitoare. În general se poate zice că peste tot locul, în țară, recolta va fi slăbuță. În multe părți oveșele au trebuit cosite și folosite ca nutreț pentru vite. Judecând după întreg teritor sămănat cu ovăs — deci fără considerare la aceea, că pe ici pe colo s'au cosit unele oveșe mai slabe — producțiunea de ovăs din anul acesta se poate evalua de pe acum la 11.70 mil. mm. față de 13.30 mil. mm. din anul trecut.

Napii s'a cosit în cele mai multe părți și s'a și îmblăntit deja dând rezultate satisfăcătoare.

Porumbul se dezvoltă repede și foarte frumos, dând speranțele cele mai frumoase de recoltă. Cartofii se dezvoltă de asemenea bine. Săpatul de-a doua oară este mai peste tot locul terminat. — Sămânăturile pe grădină încă sânt frumoase și timpul acesta le a fost în genere priincios. Varza o cam strică insectele, dar cu toate acestea promite recoltă satisfăcătoare.

Păstăioasele se dezvoltă bine. Tot asemenea cănepa, inul și tutunul, apoi napii de zahăr și cei de nutreț. Nutrețurile mălesirite se cosesc mai peste tot locul deja a doua oară și rezultatele întrec așteptările de până acum ale agricultorilor. Pășunile sânt frumoase. Viilor le-a prilit mult timpul acesta din urmă și se dezvoltă mulumitor. Pe alocurea stricăciuni de peronosporă! Poamelor de asemenea nu le a sfracat timpul ploios din Iunie. Recolta poamelor mai timpurlu nu se poate zice, că ar fi fost abundentă, dar mere, prune, pe atocurea și pere și nucl vor fi multe.

»Rev. Econ.«

Piața grânelor din Aradul-Nou

2 Iulie 1910.

S'a vândut azi

grâu 300 mm.	10.80—11.80
orz mm.	6.10—
ovăs mm.	6.50—
secară mm.	7.60—
păpușoi 400 mm.	5.30—5.40

Prețurile sânt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Iulie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orzu nou	
Orz Tisa — — — — —	23 K. 90
Din comitatul Albei — — — — —	22 » 90
De Pesta — — — — —	22 » 90
Bănățianesc — — — — —	24 » 40
De Bacica — — — — —	23 » 40
Secară de calitate I. — — — — —	14 » 20
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	12 » 75
Ovăs de calitate I. — — — — —	14 » 10
Oncaruz — — — — —	11 » —

BIBLIOGRAFII.

A apărut: »Dor și iubire«, colecțiune de cântări pentru cor de *Constantin Savu*, cu următorul cuprins: »Motto«, cor mixt; »Frunză verde ninifar«, doină cu cuvinte în grai basarabean, cor bărb. și solo; »Hora dela Drăgășan«, cor mixt; »Dragostea dintâ«, doină cor mixt (5 voci) cu solo și »Varia«, cor mixt (5 voci); »Fa marito! cânt. pop., cor mixt cu solo de bas și sopran, »Frunzuliță mușetel« cânt. pop., cor mixt.

Pețul 2 cor. 50 fil. (2 lei 80 bani) + 10 fil. porto poștal. Se află de vânzara la »Librăria Tribunei.«

Recomandăm cu căldură tuturor iubitorilor de muzică și corurilor această frumoasă colecțiune de cântări.

Poșta Redacției.

Dlul Iosif Târziu, învățător, Banloc. Sânt foarte frumoase sentimentele de recunoștință ce aveți pentru foștii dv. profesori, dar mulțămita publică ce ne trimiteți nu poate fi de interes pentru public. Dară am publica mulțămitele publice ale tuturor foștilor elevi, ziarul ar trebui să și umple coloanele numai cu ele. Celelalte două scrisori ce reclamați, venite pe timpul grevei tipografilor, azi nu mai pot fi utilizate, deși apreciem sentimentele din cari pornesc.

I. G. (Wältschhof). Vă rugăm să vă adresați administrației.

I. Dr. (D) »Nyugdíj jogosult-ággal bíró« Inseamnă »cu drept de pensie«. Numai învățătorii numiți sau aleși definitiv.

Posta Administrației.

Mihal Mani, Orade. Am primit 7 cor. abonament pe Quart III 1910.

Ioan Iacob, Șelțin. Am primit 5 cor: abonamentul până la 15 August 1910.

Vesile Beles, Chitighaz. Am primit abonamentul până la 1 Oct. 1910.

Ioan Albon, Oradia. Abonamentul e plătit până la 1 Iulie 1910.

Aducem încodată la cunoștință că orice mulțămita publică numai pe lângă taxă putem publica.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

C. ROTH

fabrică de salamă și articlii de cărnățarie
Sibiu-Nagyszeben, Reispargasse 8.

Recomandă specialități de prima calitate de cărnați, slănină și articlii de cărnățarie, precum carne fină (kaiserfleisch), cărnaț, slănină cu alu, gardine afumate, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă măieși și singerete, specialități de măieși și singerete, paștete de carne și caș de porc; slănină pentru muncitori în cantitate de peste 25 kgr., și untură curată de porc topită în vase, ș. a.

La comande mari prețuri reduse.

Expediare cu poșta sau cu trenul. Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și cu alte informațiuni la dorință servim gratis și franco. Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

ANUNȚ.

In stabilimentul Tipografiei și Librăriei diecezane din Caransebeș, află imediat aplicare

un sodal (călfă) de librărie

cu cunoștința limbilor de comunicație locală: română, maghiară și germană.

Reflectanții să-și trimită documentele și ofertul scris de mână proprie la Administrațiunea Tipografiei și Librăriei Diecezane din Caransebeș.

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

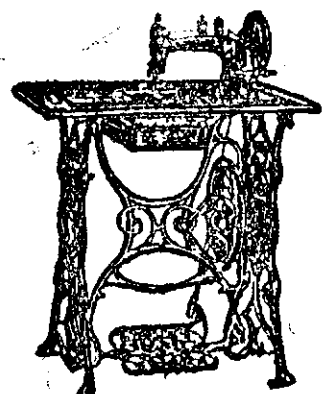
Medic român în Karlsbad.

Dr. ENEA NICOLA
KARLSBAD,

sa mutat în casa „Billroth” lângă Spruce.

STAMM EDE succesor
RESCH FERENCZ,

atelier de mașini de cusut și biciclete în TEMESVAR, strada Merczi 4.

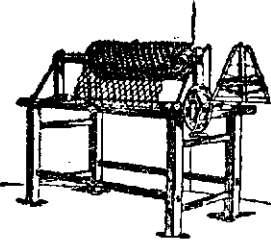

Ace magazin de mașini de cusut PFAPF de toată mărimea și cu prețurile moderate. Mare asertiment de Goarne. Prețurile se pot solvi și în rate.

Gramofoane și Patefoane veritabile, precum și de cele fără diaphazon. Telefon nr. 459. — Preț-curent gratuit. —

Un servitor cu conduită bună care se pricepe la economie și creșterea vitelor și e om cinstit și treaz, află imediat aplicare. — Hehs Vilmos, Arad, strada Deák Ferencz No. 12.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, sirguraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

— Primlucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimis gratis și franco.

— Premiat la 6 expoziții. —

E de închiriat

o prăvălie de manufactură și băcani, cu o învîrtire anuală de 60.000 Cor. Prăvălia e pe strada principală, bine aranjată cu pulturi și stelagiuri noue, cu patru galanterii mari, luminate cu electricitate. Se caută un român bun și isteț care ar putea primi prăvălia mea pe lângă condițiuni favorabile. — A se adresa lui Virgil Corcheș, Câmpeni (Topánfalva).

In atenția onoratului public!

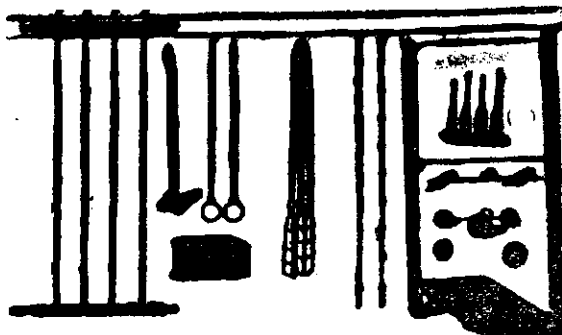
Am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public, că eu 1 Aprilie 1910 am deschis un magazin de biciclete și mașini de cusut și un atelier de reparaturi, în Str. Forray 20 (casa Guttm).

Aducând aceasta la cunoștința onor. public remarc că în urma cunoștințelor mele sunt în plăcuta situație ca orice lucrări din ramul acesta să le execut spre deplina mulțumire și pe lângă prețurile cele mai convenabile. Se schimburi și reparaturi se efectuează ieftin și conștiințios. Recomandându-mă atenției și bunăvoinței publicului, asigur că niziunța de frunte îmi va fi să-mi servesc clientela culant, făcându-mă ast-fel vrednic de încrederea ei.

KAPPNER MOR,
electrotehnic

Arad, Str. Forray (Casa Guttmann).

Se instalează sonerii și telefoane pe lângă garanție.

LOPOS GYULA

— fabricant de accesoriile de gimnastică în —

Budapesta, III., Zsigmond-u. Nr. 114 (în edifi. gimnaziului) (Telefon Nr. 113-44.).

Distins cu recunoștința prin rescriptul ministerului de culte și instrucție publică sub Nrul 109,541/904 pentru accesoriile de gimnastică expuse cu ocazia adunării generale învățătorești a VI. In expoziția teritorială din 1907 la Pécs, Cincibiserici distins cu medalie de aur.

La cerere trimis gratuit prospecte de prețuri. —

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!

Încetează în decurs de o oră dacă folosim:

„SUDORAN”-ul

— a lui MOLNÁR. —

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autenticate de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat de la Dia, vă mărturisesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S.P.

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt« Szombathely. Nu pot întrețea ca să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale »SUDORAN« contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. inretr., R.

St. Dle! Din »SUDORAN«, ieac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuori am procurat în-ă pentru 3 persoane, și întrebându-l despre rezultat, l-au lădat foarte. Cu stimă A. S. învățător, Gy.

St. Dle apotecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »SUDORANUL« d-tale Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudoarea picioarelor și după două massge mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu productul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlucțe — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Dle apotecar! Am primit »SUDORANUL« comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrisă, îl află de neprețuit. Cu stimă F. E. coafăr, F.

Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătît de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Îți datorez mulțumită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățător A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apotecar în Szombathely.

Prețul unui flacon 1 cor. 30 fl.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai »SUDORAN« prov. cu marcă să se primească.

Lucza József

atelier chimic pentru curățitul hainelor în Szeghedin (Szeged) Laudon-u. Nr. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești, femeiești, de copii și preoțești, postav de mobile, **haine de doliu** — mai departe primesc **curățirea penelor de pat**, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din prov. se efectuează imediat și pr.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în **ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u.** (lângă biserica călug). Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețurile cele mai moderate.

KRAUSZ HENRIK

Budapest, IV, Veres Pálné u. 40.

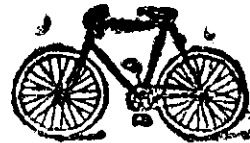

Trimite mașini de prima calitate **SINGER** pentru 30 fl. cu suveică centrifugală 40 fl., mașini de cusut centralbobin 45 fl., mașină de cusut cu 5 sertare și suveică în roată pentru 55 fl., mașini centralbobin cu suveică capitară — pentru 65 floreni.

Biciclete cu totul noi 50 fl., cu frână liberă 60 fl., deasemenea mașini industriale foarte ieftine, cu bani gata.

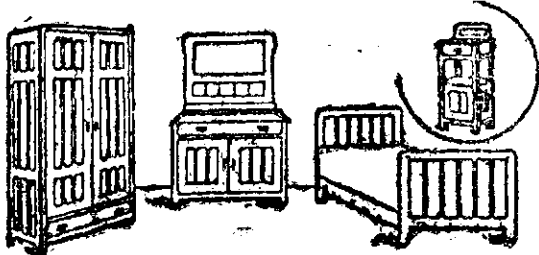
Vanzatorii au scadență la preț, prospecte gratuit și fr.

Corespond. în limba magh. și germană.

PÁLSÁNDOR

timplar pentru edificii și mobile Nagyvárad, Uri-utca 49 (casa: Hármos).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școli, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. Prețuri convenabile, serviciu conștient se garantează.

Fond. în a. 1860.

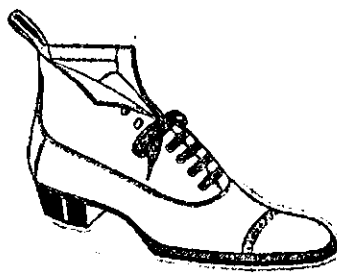
NÁDER J.

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Ține în magazin cele mai excelente **cuțite de buzunar** cu tăiș englez și Solingen, **cuțite de bucătărie** din oțelul cel mai bun ș. a. cuțite pentru curățitul legumelor, pentru tăiatul prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite pentru caș. Cuțite pentru măcelari și cârnățari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor.

Pentru barbieri și frizeri: mașini de tuns, briciuri foarte fine, ascuțite, pre-um și articlii mănuitoari. — Revizite de masă din Alpaca și pafon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de bransa aceasta precum și ascuțire, le execut în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Prăvălie nouă de ghetete pentru dame și bărbați

Oradea-mare — Nagyvárad.

Colțul str. Rákoczi și Nagy Sándor. (Lângă Czillér).

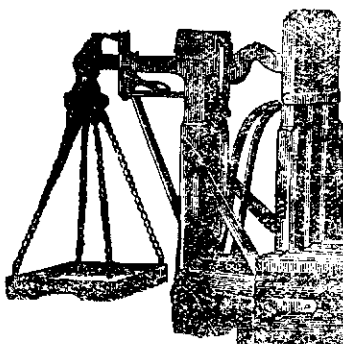
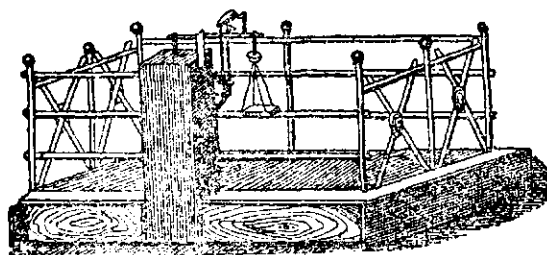
Am muncit ca croitor în Budapesta și străinătate și mai în urmă am fost mai mult timp conducător de prăvălie la renumitul pantofar **Ferenczi** din Cluj. În urma experiențelor câștigate pregătesc neexcepționabil și cu prețuri moderate **ghete americane și franceze pentru bărbați, femei și băieți**, mai pregătesc și **ghete orthopedice** conform ordinilor medicale pentru picioare bolnave, apoi **cizme elegante** (ciobote) pentru vânzatori și pentru călărit. — La comandele din provincie este de ajuns trimiterea unei ghetete folosite. — Rugând binevoitorul sprijin al on. public, sunt cu distincă stimă:

PAROCZAY MÁTYÁS, pantofar.

Prima fabrică de cumpene și greutăți din Brașov.

PAUL WIDMANN

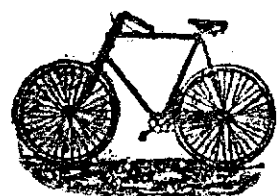
Brașov-Brassó, Korház-u. 62.

Recomandă tot-felul de: **cumpene și cântare, balanse-zecimale, centimale și cumpene-pod**, precum și **greutăți** cu prețurile cele mai moderate. — Serviciu conștient.

Se primesc reparări și anticării din nou.

Mașini de cusut pentru trebuințe casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

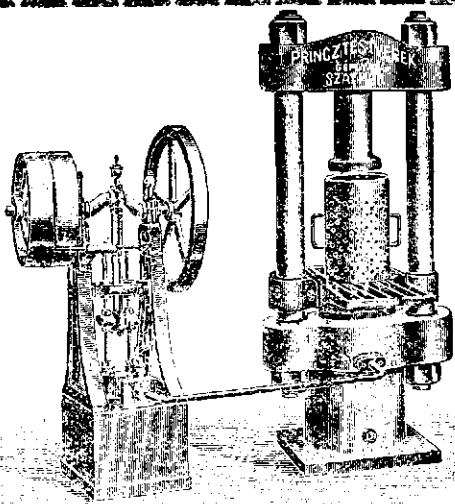
biciclete și gramofone

se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătit în rate favorabile la

Bodor Béla

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăraș, Str. Honvéd Nr. 11.

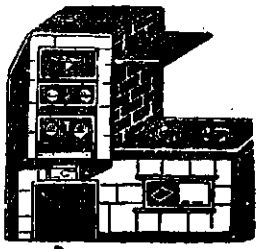

Atelierul de mașini și pentru clădit mori

PRINCZ TESTVÉREK

din SZATMÁR.

Pregătește **petrline** și orice mașini pentru stors olei, mâpate cu apă mașini de desghioat, sfărmat și prese, pe lângă asta cele mai exacte **transmisiuni** cu tractație circumpeșială. — Instalăm mori pe tain, ori cu cilindre.

Zorger György

lăcătar artistic și pentru clădiri
Nagyvárad, Körös-utca 9.

Pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca scări, coridoare, cerdacuri, grilaje, căminuri, porți, ferărie pentru portale și clădiri, deasemenea repararea și prefacerea caselor vertheimiane etc. aranjamant pentru - rle de metel aranjamăcelării și căsăpii, - mente pentru biserici basreliefuri, strungă- in execuție splendidă.

Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

Primul institut sudungar de auritură artistică a lui E. I. SPANG

sculptor și auritor

TEMESVÁR - Erzsébetváros
strada Templom Nr. 5.

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur în București, și cu alte medalii de argint la diferite expozițiuni.

Face cu prețuri moderate:

— iconostasuri, altare —
amvoane, jertfelnicuri, —

primește renovarea și aurirea iconostaselor vechi, altarelor, a jertfelnicilor și a amvoanelor, precum și a tot felul de lucrări în — — — — — bransa aceasta. — — — — —

Fabricație proprie.

La o haină de primăvară
sau vară se cere
un cortel elegant
și modern sau un
en-tout-cas.

Firma:

Th. Schmidt

Sibiu (Nagyszeben) Reispergasse 7,

ofere cel mai bogat asortiment de modele admirabile și culori moderne frumoase, în execuție solidă, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Serviciu solid. Reparaturile se fac ieftin și grabnic.

Comande prin postă prompt.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

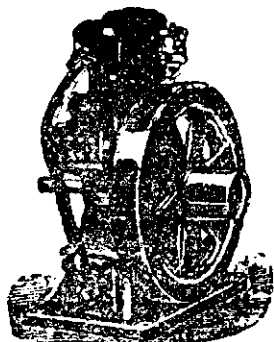
Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Józsefváros, Bonáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Arlapuri p. trier. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiață. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articli tehnici. Fișile magnetice. Unsoari. Material de condensafune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios —

— Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —

ILUSTRATE

cu motive românești,
vederi din Arad ș. a.
se pot căpăta la
LIBRĂRIA
TRIBUNEI
IN ARAD.

ATENȚIUNE.

Dacă târguiți din
articolele anunțate
în ziarul nostru,
vă rugăm ca la
comandă să amin-
tiți unde a-ți cetit
aceste anunțuri. :-

ROTH JÓZSEF

măstru de sculptură în piatră,

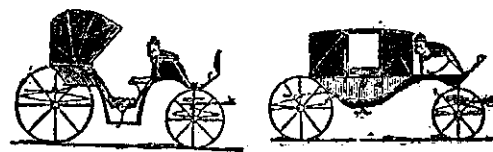
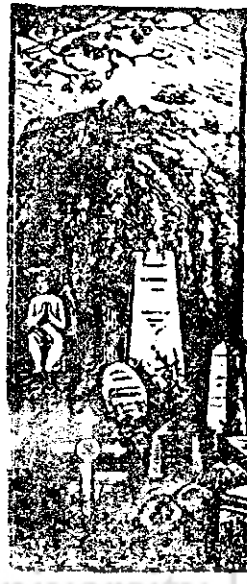
— Segesvár, Sellergasse —

Recomand on. p. t. public depozitul meu bogat și bine asortat de

Monumente de morminte,

din diferită marmoră granit, syenit,
labrador și piatră tare de arină, etc.
cu prețurile cele mai moderate.

Mai departe mă recomand pentru executarea a tot felul de lucruri de zidărie, ce cad în bransa mea. Schițe și prelinare de spese stau fr. la dispoziție

Urmașul lui P. SORS

FRANZ AGNICSEK

Temesvár-Fabric, Dreikönig-G. 30—32.

Iși recomandă atelierul său pentru ori-ce fel de

— **trăsuri și curelărie** —

pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ori-ce reparaturi la trăsuri noi și vechi se efectuează repede și prompt.

Fondată în 1885.

Fondată în 1885.

Peterka Lajos

fabrică de ciasornice de turn, ang. cu contract de capit. Budapesta

Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

— Právális: V., strada Váczi nr. 57. —

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani ciasornice de turn, școli, castele și cazarme, primește deasemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în persoană, prospect face gratuit și trimite porto-franco ori cui.

SENZAȚIE!

Marele magazin de modă

aranjat după modelul orașelor mondiale

a lui

Püspöky Miklós

Kolozsvár, Mátyás király-tér 20.

(In propria casă, edificată pentru acest scop).

== Secții deosebite. ==

Modă bărbătească | Modă pentru copii

Modă pentru femei | Trusouri.

Rufărie, Pânze, Albituri.

Pentru atelierul meu de împletit ciorapi, primesc orice comande.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

— — — Picturi academice decorative proprii. — — —

■ **Adolf Gündisch** ■

== văpsitor de chenare și auritor în ==

Saggasse 28. Sibiu-Nagyszeben. Bachgasse 8.

Se recomandă pentru văpsirea a orice fel de firme atât din lemn, tinichea sau pânză, cât și cele mai frumoase firme de sticlă, deasemenea primește renovarea și colorarea radicală a iconostasurilor, stranelor, tribunelor etc. marmorarea sau aurirea lor cu culori de aur veritabile, cari își păstrează fața. De-aseemenea se primește pe lângă prețuri culante, — restaurarea artistică a tablourilor vechi. —

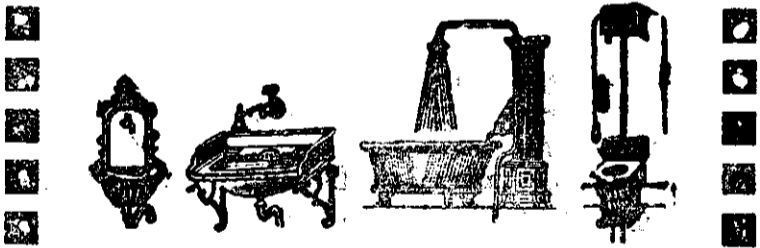
Comandele din provincie se eleptuiesc: prompt și conștiințios.

Firme artistice pe sticlă.

Să sperim în industria locală și din țară.

BERNACSIK JOZSEF căldărar și specialist pentru apaducte

Oradea mare · Nagyvárad, Kertu. 7.

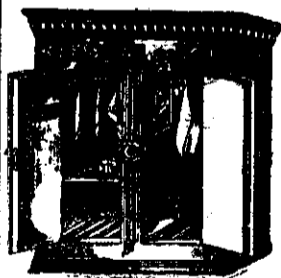

Primește orice lucrări și reparaturi din acest ram, atât hărăgărie cât și apaducte. Recomandă atenții publicului și arhitecților, noua sa invenție brevetată și scutită contra înghețului, pentru spălarea latrinelor; invenția superioară celor asemănătoare, cari se află în circulație, pentru mecanismul ușor și aplicabil ori-unde. Am fost aplicat 10 ani ca primul monter la apaductul orașenesc din Oradea mare.

Dulapuri de gheață

== sunt indispensabile pentru orice casă! ==

Dacă vrei să cumperi un dulap de gheață bun, trainic și ieftin, atunci comandă invenția proprie de dulapuri **Moskovitz** a căror părți constitutive se pot

desface ușor și curăți, făcând în gheață o economie de 5% la sută. — Prețuri foarte moderate. Prospecte de prețuri ilustrate trimite gratis și franco:

□ **Moskovitz S.** □

fabricant de dulapuri de gheață în Budapesta, VIII, Rökk Szilárd-u. 10.

In atenția onoratelor dame!

In salonul de modă pentru **pălării speciale de dame**, deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7—9, al doamnei **Johanna Jekeli**,

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc toffelul de reparaturi și transformări; pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot-felul de reticole, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

— Atelierul de fotografiat a lui —

☞ **Csizhegyi Sándor** ☞

Cluj-Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

— (Lângă farmacia lui Hintz). —

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități pe pânze ori mătase cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj-Kolozsvár, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz. Referindu-vă la „Tribuna“ veți avea favor în prețuri.